POLIROM

Georges
SIMENON

Crăciunul lui Maigret

Maigret

mănuși maigret

GEORGES SIMENON

— Seria Maigret —

CRĂCIUNUL LUI MAIGRET

Original: *Un Noël de Maigret* (1951)

Traducerea:
NICOLAE CONSTANTINESCU

virtual-project.eu

Editura: POLIROM

— 2011 —

I

De fiecare dată se întâmpla la fel. La culcare, probabil că spusese, oftând:

— Mâine o să mă scol târziu.

Iar doamna Maigret îl luase în serios, ca şi cum n-ar fi învăţat nimic din toţi anii care trecuseră, ca şi cum n-ar fi ştiut că nu trebuia să acorde nicio importanţă vorbelor rostite de el în felul ăsta. Ar fi putut şi ea să doarmă până târziu. Nu avea niciun motiv să se scoale devreme.

Totuşi, încă nu se făcuse ziuă de-a binelea când o simţise mişcându-se cu precauţie în aşternut. El nu se mişcase însă şi se forţase să respire regulat, adânc, ca un om adormit. Totul părea un joc. O simţea, înduioşat, cum aluneca spre marginea patului cu o prudenţă de animal, rămânând locului după fiecare mişcare, ca să se convingă că soţul ei nu se trezise. Şi venea un moment pe care el îl aştepta întotdeauna, ca un fel de suspans, cel în care arcurile patului, eliberate de greutatea ei, se destindeau cu un zgomot uşor ce semăna a oftat.

Îşi luă hainele de pe scaun, păru că apasă la nesfârşit pe clanţa uşii de la baie, apoi, ajunsă departe, în bucătărie, îşi permise să se mişte normal.

El adormise la loc. Nu era un somn profund. Nu dură mult. Îndeajuns totuşi cât să aibă un vis confuz şi emoţionant. Nu reuşi după aceea să-şi amintească nimic, dar ştia că era emoţionant şi parcă sentimentul se prelungea vag şi după ce se trezise.

Printre perdelele care nu se închideau niciodată perfect se vedea un firicel de lumină palidă. Mai aşteptă puţin, culcat pe spate, cu ochii deschişi. Simţi mirosul de cafea şi, când auzi uşa apartamentului deschizându-se şi închizându-se, ştiu că doamna Maigret coborâse în grabă să-i cumpere cornuri calde.

Maigret nu mânca niciodată dimineaţa, mulţumindu-se cu o cafea simplă. Dar era un fel de ritual, o idee de-a soţiei sale. Duminica şi în zilele de

sărbătoare, el ar fi trebuit să stea în pat dimineaţa până târziu şi ea să se ducă să-i aducă cornuri de la colţul străzii Amelot.

Se ridică, îşi puse papucii, îşi îmbrăcă halatul şi dădu în lături perdelele. Ştia că nu făcea bine, că ea va fi mâhnită. Maigret ar fi fost în stare de un mare sacrificiu ca să-i facă ei plăcere, dar nu să stea în pat când nu mai avea chef.

Nu ningea. Era ridicol ca, la cincizeci şi ceva de ani, să mai fie dezamăgit că nu era zăpadă în dimineaţa de Crăciun, dar oamenii mai în vârstă nu sunt niciodată atât de serioşi pe cât cred tinerii.

Cerul înnorat, de un alb murdar, părea să apese pe acoperişuri. Bulevardul Richard-Lenoir era complet pustiu şi, vizavi, deasupra porţii mari de la intrare, cuvintele „Depozitele Légal, Fiul şi Compania” erau de un negru ca de cremă de ghete. Litera „D”, Dumnezeu ştie de ce, avea un aspect trist.

Îşi auzea din nou soţia agitându-se prin bucătărie, intrând în vârful picioarelor în sufragerie, continuând să se mişte cu grijă, fără a bănui că el se afla în picioare la fereastră. Se uită la ceasul de pe noptieră şi văzu că era doar opt şi zece.

Seara trecută fuseseră la teatru. Ar fi dorit să cineze apoi la restaurant, cum făcea toată lumea, dar mesele fuseseră rezervate peste tot pentru noaptea de Crăciun, aşa că se întorseseră pe jos, braţ la braţ. Şi ajunseseră acasă cu foarte puţin înainte de miezul nopţii, aşa că nu prea mai fusese nevoie să aştepte ca să-şi dea cadourile.

O pipă pentru el, ca întotdeauna. Pentru ea, o cafetieră electrică, un model perfecţionat pe care şi-l dorea şi, ca să rămână fidel tradiţiei, o duzină de batiste cu broderie fină.

Îşi umplu distrat pipa cea nouă. În câteva imobile, pe cealaltă parte a bulevardului, unele ferestre aveau jaluzele, altele, nu. Puţini oameni se sculaseră. Doar pe ici, pe colo ardea lumina, probabil pentru că acolo erau copii care se treziseră devreme ca să se repeadă la brad şi la jucării.

Aveau să petreacă amândoi, în apartamentul liniştit, o dimineaţă tihnită. Maigret va sta până târziu în halat de casă, fără să se bărbierească, şi se va duce în bucătărie să flecărească cu soţia lui în timp ce ea va pune mâncarea pe foc.

Nu era trist. Numai că visul – de care tot nu-şi amintea – îi lăsase un fel de înfiorare. La urma urmelor, poate că nu visul era de vină, ci Crăciunul. Trebuia să fie prudent în această zi, să-şi cântărească bine cuvintele, tot aşa cum doamna Maigret îşi calculase mişcările ca să coboare din pat, pentru că şi ea se va emoţiona mai uşor decât de obicei.

Sst! Să nu se gândească la asta. Să nu zică nimic care să poată duce cu gândul la asta. Să nu se uite prea mult pe stradă puţin mai târziu, când copiii vor începe să-şi arate jucăriile pe trotuare.

Erau copii aproape în toate casele. Urma să se audă sunetul subţiratic al trompetelor, tobele şi pistoalele. Câteva fetiţe îşi legănau deja păpuşile.

Odată, în urmă cu câţiva ani, se mai puteau gândi la asta şi spusese aşa, într-o doară:

— De ce să nu profităm că e Crăciunul şi să nu facem o scurtă călătorie?

— Şi unde să mergem? răspunsese ea, cu un bun-simţ ireproşabil.

Pe cine să viziteze? Singura lor rudă era sora ei, care locuia prea departe. Să tragă la un hotel dintr-un oraş străin sau la un han de la ţară?

Sst! Era timpul să-şi bea cafeaua şi, pe urmă, avea să fie mult mai în formă. Nu se simţea niciodată foarte în largul lui înaintea primei ceşti de cafea şi a primei pipe.

Exact în momentul în care întindea mâna spre clanţa uşii, aceasta se deschise fără zgomot, doamna Maigret îşi făcu apariţia cu o tavă în mână şi se uită la patul gol, apoi la el, dezamăgită, parcă gata să plângă.

— Te-ai sculat!

Ea era deja vioaie, cu părul aranjat, şi purta un şorţ alb.

— Şi eu care mă bucuram că-ţi servesc micul dejun la pat!

Încercase de nenumărate ori, cu delicateţe, s-o facă să înţeleagă că asta nu-i făcea plăcere, că îl stânjenea, că îi făcea impresia că e bolnav sau neputincios, dar micul dejun în pat rămânea pentru ea idealul duminicilor şi al zilelor de sărbătoare.

— Nu vrei să te culci la loc?

Nu! Nu avea curaj.

— Atunci, vino… Crăciun fericit!

— Crăciun fericit! Eşti supărată pe mine?

Erau în sufragerie, cu tava de argint pe un colţ al mesei, ceaşca de cafea aburindă şi cornurile aurii într-un şervet.

Puse jos pipa, mâncă un corn, ca să-i facă plăcere, dar rămase în picioare şi zise, privind afară:

— Pulbere de zăpadă.

Nu era zăpadă adevărată. Din cer cădea un fel de pulbere fină, albă, şi asta îi amintea că, atunci când era mic, scotea limba să înghită câţiva fulgi.

Privirea i se opri asupra uşii imobilului de vizavi, din stânga depozitelor. Tocmai ieşiseră două femei, fără pălărie. Una dintre ele, o blondă de vreo treizeci de ani, îşi aruncase un palton pe umeri, în timp ce a doua, mai în vârstă, strângea pe ea un şal.

Blonda părea să şovăie, gata să dea înapoi. Bruneta, mărunţică şi slabă, insista, iar Maigret avu impresia că arăta spre ferestrele lui. În cadrul uşii, în spatele lor, apăru portăreasa, care părea să vină în sprijinul brunetei, iar tânăra blondă se hotărî să traverseze strada, nu fără să întoarcă totuşi capul parcă cu îngrijorare.

— La ce te uiţi?

— La nimic… nişte femei…

— Ce fac?

— Am impresia că vin încoace.

Pentru că amândouă, în mijlocul bulevardului, ridicaseră capul şi se uitau în direcţia lui.

— Sper că n-au să te deranjeze în ziua de Crăciun! Nici măcar n-am făcut ordine.

Dar nimeni n-ar fi putut să bage de seamă, pentru că, în afară de tavă, toate erau la locul lor şi pe mobilele lustruite nu vedeai nici fir de praf.

— Eşti sigur că vin aici?

— Vom vedea.

Maigret preferă, pentru orice eventualitate, să se pieptene, să se spele pe dinţi şi să-şi dea cu puţină apă pe faţă. Era încă în dormitor, unde îşi reaprindea pipa, când auzi sunând la uşă. Doamna Maigret dădu dovadă probabil de oarecare încăpăţânare, deoarece trecu ceva timp înainte să vină la el.

— Vor neapărat să-ţi vorbească, şopti ea. Pretind că s-ar putea să fie ceva important, că au nevoie de un sfat. O cunosc pe una dintre ele.

— Pe care?

— Pe cea mică şi slabă, domnişoara Doncœur. Locuieşte vizavi, la acelaşi etaj ca noi, şi lucrează toată ziua lângă fereastră. E o domnişoară distinsă, care face broderie fină pentru o casă de modă din cartierul Saint-Honoré. M-am întrebat deja dacă nu e cumva îndrăgostită de tine.

— De ce?

— Pentru că, atunci când pleci, i se întâmplă destul de des să se ridice şi să te urmărească cu privirea.

— Ce vârstă are?

— Între patruzeci şi cinci şi cincizeci de ani. Nu-ţi pui un costum?

De ce n-ar fi avut dreptul, din moment ce era deranjat la el acasă într-o dimineaţă de Crăciun, la opt şi jumătate, să se arate în halat de casă? Totuşi, îşi puse o pereche de pantaloni pe dedesubt, apoi deschise uşa de la sufragerie, unde cele două femei stăteau în picioare.

— Îmi cer scuze, doamnelor.

Poate că, la urma urmelor, doamna Maigret avea dreptate, pentru că domnişoara Doncœur nu roşi, ci păli, zâmbi, îşi pierdu zâmbetul, şi-l regăsi imediat, apoi deschise gura fără să găsească pe dată ceva de spus.

În schimb, blonda, care era foarte stăpână pe sine, spuse, cu oarecare ciudă:

— Nu eu am vrut să vin.

— Vă rog să luaţi loc.

Maigret observă că blonda, sub palton, era în ţinută de casă şi nu avea ciorapi, în timp ce domnişoara Doncœur era îmbrăcată ca şi cum s-ar fi dus la liturghie.

— Poate că vă întrebaţi cum de-am avut îndrăzneala să ne adresăm dumneavoastră, începu ultima, căutându-şi cuvintele. Ca întreg cartierul, ştim, evident, pe cine avem onoarea să avem vecin…

De data asta, roşind uşor, se uita fix la tavă.

— V-am deranjat de la masă.

— Terminasem. Vă ascult.

— În dimineaţa asta sau, mai curând, astă noapte, în imobilul nostru s-a petrecut un eveniment atât de tulburător, încât m-am gândit imediat că era de datoria noastră să vă vorbim despre el. Doamna Martin nu voia să vă deranjăm. I-am spus…

— Şi dumneavoastră locuiţi vizavi, doamnă Martin?

— Da, domnule.

Se vedea bine că nu-i plăcea că fusese împinsă la acest demers. Domnişoara Doncœur îşi luă din nou avânt.

— Locuim la acelaşi etaj, exact în faţa ferestrelor dumneavoastră (roşi din nou, ca şi cum ar fi fost o mărturisire). Domnul Martin călătoreşte des, pentru afaceri, ceea ce e de înţeles, deoarece e comis-voiajor. De două luni, fetiţa lor zace la pat, în urma unui accident ridicol.

Maigret se întoarse cu amabilitate spre blondă.

— Aveţi o fiică, doamnă Martin?

— De fapt, nu e fiica, ci nepoata noastră. Mama ei a murit în urmă cu doi ani şi ceva şi de atunci copilul stă la noi. Şi-a rupt piciorul pe scară şi ar fi trebuit să fie refăcută după şase săptămâni, dacă nu ar fi apărut complicaţii.

— Soţul dumneavoastră nu e în oraş în acest moment?

— Trebuie să fie în Dordogne.

— Vă ascult, domnişoară Doncœur.

Doamna Maigret dăduse ocol prin baie ca să ajungă în bucătărie, de unde se auzi zgomot de cratiţe. Din când în când, Maigret arunca o privire la cerul alburiu.

— Azi m-am sculat devreme, ca de obicei, ca să mă duc la liturghia de dimineaţă.

— Şi aţi fost?

— Da. M-am întors pe la şapte şi jumătate, pentru că am stat la trei slujbe. Mi-am pregătit micul dejun. Aţi putut vedea lumină la fereastra mea.

El făcu semn că nu fusese atent.

— Eram nerăbdătoare să-i duc câteva dulciuri micuţei Colette, care petrecea un Crăciun atât de trist. Colette este nepoata doamnei Martin.

— Câţi ani are?

— Şapte ani. Nu-i aşa, doamnă Martin?

— Împlineşte şapte ani în ianuarie.

— La ora opt, am bătut la uşa apartamentului.

— Nu mă sculasem, spuse blonda. Uneori dorm până târziu.

— După cum spuneam, am bătut la uşă şi am aşteptat până când doamna Martin şi-a pus pe ea un capot. Aveam braţele încărcate şi am întrebat-o dacă puteam să-i dau fetiţei cadourile.

Maigret îşi dădea seama că blonda avusese timp să examineze totul în apartament, nu fără să-i arunce din când în când o privire pătrunzătoare, plină de neîncredere.

— Am deschis împreună uşa camerei sale.

— Copila are camera ei?

— Da. Locuinţa e formată din două dormitoare, baie, sufragerie şi bucătărie. Dar trebuie să vă spun… Nu! Puţin mai târziu. Eram la momentul în care am deschis uşa. În dormitor, fiindcă era întuneric, doamna Martin a răsucit comutatorul electric.

— Colette se trezise?

— Da. Se vedea bine că nu mai dormea de mult timp şi că aştepta. Ştiţi cum sunt copiii în dimineaţa de Crăciun. Dacă ar fi putut să meargă, probabil că s-ar fi sculat să vadă ce-i adusese Moş Crăciun. Poate că altă copilă ar fi strigat. Dar ea e deja domnişoară. Se vede bine că gândeşte mult, că e mai matură decât ar trebui să fie la vârsta ei.

Doamna Martin se uită şi ea pe fereastră şi Maigret încercă să afle care era apartamentul ei. Probabil cel din dreapta, de la capătul imobilului, unde două ferestre erau luminate.

Domnişoara Doncœur continuă:

— I-am urat Crăciun fericit. I-am spus: „Uite, scumpo, ce a lăsat Moş Crăciun pentru tine în camera mea!”

Degetele doamnei Martin se agitau, se crispau.

— Şi ştiţi ce mi-a răspuns, fără să se uite la ce-i adusesem? Mă rog, erau nişte fleacuri… „L-am văzut”. „Pe cine ai văzut?” „Pe Moş Crăciun.” „Când l-ai văzut? Unde?” „Aici, azi-noapte. A venit în camera mea.” Exact aşa ne-a spus. Nu-i aşa, doamnă Martin? Vorbele astea, spuse de altă copilă, ne-ar fi făcut să zâmbim, dar v-am zis că ea e deja domnişoară. Nu glumeşte. „Cum ai putut să-l vezi, dacă era întuneric?” „Avea o lumină.” „A aprins lampa?” „Nu. Avea o lanternă. Ia uite, mamă Loraine…” Trebuie să vă spun că micuţa îi spune doamnei Martin „mamă”, ceea ce este firesc, deoarece doamna Martin îi ţine loc de mamă.

Toată povestea asta, în urechile lui Maigret, începea să se transforme într-un zumzet monoton şi continuu. Încă nu-şi băuse a doua ceaşcă de cafea. Pipa i se stinsese.

— Chiar a văzut pe cineva? întrebă el, fără convingere.

— Da, domnule comisar. Şi de aceea am insistat ca doamna Martin să vină să vă vorbească. Am avut dovada. Micuţa, cu un zâmbet ştrengăresc, a dat la o parte cuvertura şi ne-a arătat, în pat, lipită de ea, o păpuşă splendidă, care nu se afla cu o zi înainte în casă.

— Nu i-aţi dat dumneavoastră păpuşa, doamnă Martin?

— Urma să-i dau una, nici pe departe la fel de frumoasă, pe care am cumpărat-o ieri de la Galeriile Lafayette. O ţineam la spate când am intrat în cameră.

— Asta înseamnă deci că cineva a intrat noaptea trecută în apartamentul dumneavoastră?

— Dar mai e ceva, se grăbi să adauge domnişoara Doncœur, care se pornise. Colette nu e un copil care să mintă sau care să se înşele. Eu şi mama ei i-am pus întrebări. E sigură că a văzut pe cineva îmbrăcat în Moş Crăciun, cu barbă albă şi veşmânt larg, de culoare roşie.

— Când anume s-a trezit?

— Nu ştie. În timpul nopţii. A deschis ochii pentru că i s-a părut că vedea o lumină şi, într-adevăr, în cameră era o lumină, îndreptată spre podea, în faţa şemineului.

— Nu înţeleg ce înseamnă asta, spuse doamna Martin, oftând. Doar dacă nu cumva soţul meu ştie ceva ce eu nu ştiu…

Domnişoara Doncœur voia neapărat să rămână la conducerea discuţiei. Se înţelegea că ea chestionase copilul, fără să-l scutească de niciun detaliu, după cum tot ea se gândise şi la Maigret.

— Moş Crăciun, a spus Colette, stătea aplecat spre podea, parcă ghemuit, şi părea să lucreze.

— Fetiţa nu s-a speriat?

— Nu. S-a uitat la el şi, dimineaţă, ne-a spus că făcea o gaură în podea. Colette a crezut că pe acolo voia să intre la cei de dedesubt, la familia Delorme, care are un băieţel de trei ani, şi a adăugat că şemineul era probabil prea îngust. E posibil ca omul să-şi fi dat seama că era observat. Se pare că s-a ridicat şi s-a apropiat de pat, pe care a aşezat o păpuşă mare, apoi a dus un deget la buze.

— L-a văzut când a ieşit?

— Da.

— Prin podea?

— Nu. Pe uşă.

— În ce încăpere din apartament dă această uşă?

— Dă direct spre coridor. E o cameră care, înainte, era închiriată separat. Comunică atât cu locuinţa, cât şi cu culoarul.

— Nu era încuiată?

— Era, interveni doamna Martin. Nu era să las copilul într-o cameră neîncuiată.

— Uşa a fost forţată?

— Probabil. Nu ştiu. Domnişoara Doncœur mi-a propus imediat să venim la dumneavoastră.

— Aţi descoperit o gaură în podea?

Doamna Martin dădu din umeri, parcă exasperată, dar fata bătrână răspunse în locul ei.

— Nu o gaură propriu-zisă, dar se vede foarte bine că scândurile au fost ridicate.

— Spuneţi-mi, doamnă Martin, aveţi vreo idee despre ce s-ar putea găsi sub acea podea?

— Nu, domnule.

— Locuiţi de mult în apartament?

— De când m-am căsătorit, acum cinci ani.

— Camera aceea făcea parte din apartament?

— Da.

— Ştiţi cine a locuit acolo înaintea dumneavoastră?

— Soţul meu. Are treizeci şi opt de ani. Când m-am căsătorit cu el, avea deja treizeci şi trei şi locuinţa asta era a lui. Îi plăcea, când revenea la Paris, după o deplasare, să tragă la el acasă.

— Nu credeţi că a vrut să-i facă o surpriză micuţei Colette?

— E la şase-şapte sute de kilometri de-aici.

— Ştiţi unde?

— Aproape sigur la Bergerac. Deplasările lui sunt organizate dinainte şi rareori se întâmplă să nu respecte orarul.

— În ce ramură lucrează?

— Reprezintă ceasurile Zenith în regiunea centrală şi de sud-vest. E o afacere foarte mare, probabil că ştiţi, şi are o situaţie excelentă.

— E cel mai minunat bărbat de pe pământ! exclamă domnişoara Doncœur.

Apoi se corectă, roşind:

— După dumneavoastră!

— Pe scurt, dacă înţeleg bine, cineva v-a intrat noaptea trecută în locuinţă deghizat în Moş Crăciun!

— Aşa spune fetiţa.

— N-aţi auzit nimic? Dormitorul dumneavoastră e departe de cel al fetiţei?

— Între noi e sufrageria.

— Nu lăsaţi uşile dinăuntru deschise noaptea?

— Nu e necesar. Colette nu-i sperioasă şi, de obicei, doarme fără să se trezească. Dacă vrea să mă cheme, are pe noptieră un clopoţel mic de cupru.

— Aţi ieşit undeva ieri-seară?

— Nu, domnule comisar, răspunse ea cu răceală, parcă vexată.

— Nu v-a vizitat nimeni?

— Nu obişnuiesc să primesc vizite în absenţa soţului meu.

Maigret aruncă o privire spre domnişoara Doncœur, care nu avu nicio reacţie, ceea ce însemna că era probabil adevărat.

— V-aţi culcat târziu?

— Imediat după ce a cântat la radio *Creştini, e miezul nopţii.* Până atunci, citisem.

— N-aţi auzit nimic anormal?

— Nu.

— Aţi întrebat-o pe portăreasă dacă a deschis unor oameni străini?

Domnişoara Doncœur interveni din nou.

— Am întrebat-o eu. Pretinde că nu.

— Şi, azi-dimineaţă, nu vă lipsea nimic din casă, doamnă Martin? N-aţi avut impresia că cineva a intrat în sufragerie?

— Nu.

— Cine e acum cu copila?

— Nimeni. E obişnuită să stea singură. Nu pot să fiu toată ziua acasă. Mă duc la piaţă, la cumpărături…

— Înţeleg. Mi-aţi spus că fetiţa e orfană?

— De mamă.

— Aşadar, tatăl ei trăieşte? Unde e? Cine e?

— E fratele soţului meu, Paul Martin. Dar unde e…

Şi făcu un gest vag.

— Când l-aţi văzut ultima oară?

— Acum cel puţin o lună. Mai mult. Parcă în preajma Zilei tuturor Sfinţilor. Era după o beţie.

— Poftim?

Ea răspunse, cu o oarecare nemulţumire:

— Mai bine să vă spun de pe acum, pentru că intrăm în poveşti de familie.

Se simţea că îi purta pică domnişoarei Doncœur, pe care o considera vinovată pentru această situaţie.

— Cumnatul meu, mai ales după ce şi-a pierdut soţia, nu mai e un om aşa cum trebuie.

— Ce vreţi să spuneţi?

— Bea. Bea şi înainte, dar nu exagerat, şi nu făcea prostii din pricina asta. Avea un serviciu stabil. Ba chiar se bucura de o situaţie destul de bună la un magazin de mobilă din cartierul Saint-Antoine. De la accident însă…

— Accidentul întâmplat fiicei sale?

— Vorbesc de cel care a provocat moartea soţiei sale. Într-o duminică, i-a trecut prin minte să împrumute maşina unui coleg şi să-şi ducă soţia şi copilul la ţară. Colette era micuţă.

— Când se întâmpla asta?

— Acum vreo trei ani. S-au dus să ia masa la o cârciumioară pe lângă Mantes-la-Jolie. Paul nu s-a putut abţine să nu bea vin alb şi s-a ameţit. La întoarcere, cânta cât îl ţinea gura şi accidentul s-a petrecut lângă podul de la Bougival. Soţia lui a murit pe loc. A fost şi el lovit rău la cap şi a supravieţuit printr-o minune. Colette a scăpat nevătămată. De atunci, nu mai e om. Am luat fata la noi. Practic, am adoptat-o. Vine din când în când s-o vadă, dar numai când e aproape treaz. Apoi, o ia imediat de la capăt.

— Ştiţi unde trăieşte?

Ea făcu un gest vag.

— Peste tot. Uneori, l-am întâlnit târându-şi picioarele în Piaţa Bastille ca un cerşetor. Alteori,

vinde ziare pe stradă. Nu mă feresc de domnişoara Doncœur pentru că, din păcate, toată casa ştie.

— Nu credeţi că i-a putut trece prin minte să se deghizeze în Moş Crăciun ca să-şi vadă fiica?

— Asta i-am spus şi eu imediat domnişoarei Doncœur. Dar ea a tot insistat să venim să vă spunem.

— Pentru că n-ar fi avut niciun motiv să desfacă scândurile podelei, replică aceasta, cu un strop de răutate.

— Cine ştie dacă nu cumva soţul dumneavoastră s-a întors la Paris mai devreme decât prevedea şi…

— Cam aşa ceva trebuie să fie. Nu sunt îngrijorată. Dacă nu era domnişoara Doncœur…

Iar! Era clar că traversase bulevardul fără tragere de inimă.

— Puteţi să-mi spuneţi unde e probabil să se fi cazat soţul dumneavoastră?

— La *Hôtel de Bordeaux* din Bergerac.

— Nu v-aţi gândit să-l sunaţi?

— N-avem telefon în casă. Au doar cei care stau la unu, dar nu le place să fie deranjaţi.

— Aţi avea ceva împotrivă dacă aş suna la *Hôtel de Bordeaux?*

Ea încuviinţă la început, apoi ezită.

— O să se întrebe ce s-a întâmplat.

— Aţi putea vorbi cu el.

— Nu e obişnuit să-i dau telefon.

— Preferaţi incertitudinea?

— Nu. Cum doriţi. Voi vorbi cu el.

Maigret ridică receptorul şi ceru legătura. După zece minute, avea la telefon *Hôtel de Bordeaux* şi îi dădea receptorul doamnei Martin.

— Alo! Aş vrea să vorbesc cu domnul Martin, vă rog. Da, domnul Jean Martin… Nu-i nimic. Treziţi-l…

Explică, acoperind receptorul cu palma:

— Doarme încă. S-au dus să-l cheme.

Se vedea bine că se gândea la ce avea să-i spună.

— Alo! Tu eşti?… Cum?… Da, Crăciun fericit!.. Da, totul e bine… Colette e foarte bine… Nu, nu ţi-

am telefonat numai pentru asta… Nici vorbă! Nimic rău, nu te îngrijora…

Şi repetă, apăsând pe fiecare silabă:

— *Îţi spun să nu te îngrijorezi…* Numai că, ieri-noapte, s-a întâmplat ceva ciudat. Cineva, îmbrăcat în Moş Crăciun, a intrat în camera micuţei Colette. Ba nu! Nu i-a făcut nimic rău… I-a dat o păpuşă mare… Da, *păpuşă…* Şi a făcut ceva la podea… A ridicat două scânduri, pe care le-a pus apoi la loc în grabă… Domnişoara Doncœur a vrut să-i spun toate astea comisarului care locuieşte vizavi… De la el te sun… Nu înţelegi? Nici eu… Vrei să ţi-l dau la telefon?… Îl întreb…

Apoi, către Maigret:

— Ar vrea să vă vorbească.

O voce plăcută, un bărbat neliniştit, neştiind ce să creadă.

— Sunteţi sigur că soţia mea şi fetiţa n-au păţit nimic rău?… E ceva atât de năucitor!… Dacă ar fi fost doar păpuşa, aş fi zis că a fost fratele meu… Loraine o să vă spună despre el… Aşa o cheamă pe soţia mea… Cereţi-i amănunte… Numai că el nu s-ar fi amuzat scoţând scândurile din podea… Nu credeţi că ar fi mai bine să mă întorc imediat? Am un tren pe la trei după-amiază… Poftim? Pot conta pe dumneavoastră să aveţi grijă de ele?

Loraine luă din nou receptorul.

— Vezi! Comisarul e încrezător. Spune că nu e niciun pericol. Nu e nevoie să-ţi întrerupi deplasarea chiar acum, când ai şanse să fii numit la Paris.

Domnişoara Doncœur o privea fix şi în privirea ei nu era prea multă tandreţe.

— Promit să-ţi telefonez sau să-ţi trimit o telegramă dacă apare ceva nou. E liniştită. Se joacă cu păpuşa. Încă n-am avut timp să-i dau ce-ai trimis pentru ea. Mă duc imediat…

Închise şi spuse:

— Vedeţi!

Apoi, după o clipă de tăcere:

— Îmi cer scuze că v-am deranjat. Nu e vina mea. Sunt sigură că e vorba de o glumă proastă, dacă nu

cumva a fost o idee de-a cumnatului meu. Când bea, nu poţi să ştii ce-i trece prin minte.

— Nu vă aşteptaţi să-l vedeţi azi? Nu credeţi că va vrea să-şi viziteze fiica?

— Depinde. Dacă a băut, nu. Are grijă să nu apară în faţa ei în starea asta. Când vine, se străduieşte să fie cât se poate de decent.

— Pot să vin puţin mai târziu să schimb o vorbă cu Colette?

— N-am nimic împotrivă. Dacă credeţi că e util…

— Vă mulţumesc, domnule Maigret, exclamă domnişoara Doncœur, aruncându-i o privire complice şi totodată recunoscătoare. E o copilă atât de interesantă! Veţi vedea!

Ajunse la uşă mergând cu spatele. După câteva clipe, Maigret le văzu traversând bulevardul una în spatele celeilalte, domnişoara mergând în urma doamnei Martin şi întorcându-se să arunce o privire spre ferestrele comisarului.

Doamna Maigret deschise uşa bucătăriei, de unde venea un miros de ceapă rumenită, şi îl întrebă cu duioşie:

— Eşti mulţumit?

Sst! Nici măcar nu trebuia să pară că înţelege. Nu i se lăsa timp să se gândească, în acea dimineaţă de Crăciun, la căsnicia lor de-o viaţă, la ei, care nu aveau pe nimeni de răsfăţat.

Dar era timpul să se bărbierească ca să stea de vorbă cu Colette.

II

Pe când se pregătea de bărbierit, în momentul în care urma să-şi ude pămătuful, hotărâse să telefoneze. Nu-şi dăduse osteneala să-şi pună pe el halatul de casă; se aşeză în pijama în fotoliul din sufragerie, fotoliul *lui,* lângă fereastră, aşteptând să i se facă legătura, cu ochii la fumul care urca domol spre cer din toate coşurile.

Acolo, la Poliţia Judiciară, soneria nu avea pentru el acelaşi sunet precum celelalte sonerii şi i se părea că vedea marile culoare pustii, uşile deschise spre birourile goale şi pe telefonistul care îi spunea lui Lucas: „E şefu'!"

Parcă ar fi fost una dintre prietenele soţiei sale, pentru care culmea fericirii – pe care şi-o oferea aproape în fiecare zi – era să-şi petreacă dimineaţa în pat cu ferestrele închise şi perdelele trase, la lumina blândă a veiozei, şi să-şi sune, la întâmplare, una sau alta dintre prietene.

— Cum, e ora zece? Cum e afară? Plouă? Ai ieşit deja din casă? Ai făcut piaţa?

Voia în felul acesta să prindă, prin telefon, ecouri ale agitaţiei de afară, dar cuibărindu-se cât mai voluptuos în jilăveala patului.

— Şefu'?

Maigret ar fi vrut şi el să-l întrebe pe Lucas cine era de gardă cu dânsul, ce făceau amândoi, cum era la birou în dimineaţa aceea.

— Ceva nou? Mult de muncă?

— Mai nimic. Treburi curente…

— Aş vrea să încerci să-mi obţii câteva informaţii. Cred că le vei putea obţine telefonic. Întâi, fă rost de lista condamnaţilor care au fost eliberaţi în ultimele două sau trei luni.

— De la ce închisoare?

— De la toate închisorile. Nu te ocupa decât de cei care au ispăşit o pedeapsă de cel puţin cinci ani. Încearcă să afli dacă există printre ei unul care, într-o

anumită perioadă a vieţii lui, ar fi locuit pe bulevardul Richard-Lenoir. Ai reţinut?

— Notez.

Probabil că Lucas era foarte uimit, dar nu lăsa să se vadă.

— Altceva. Ar trebui găsit un anume Paul Martin, un beţiv, fără domiciliu fix, care îşi cam face veacul prin cartierul Bastille. Să nu fie arestat, nici bruscat. Trebuie să aflăm unde şi-a petrecut noaptea de Crăciun. Comisariatele pot să-ţi dea o mână de ajutor.

În fond, contrar prietenei care dădea telefoane, el se simţea jenat că stătea acasă, în fotoliu, în pijama, nebărbierit, privind un peisaj familiar şi încremenit, dacă nu punea la socoteală fumul care ieşea pe coşuri, în timp ce, la celălalt capăt al firului, vajnicul Lucas era de serviciu de la şase dimineaţa şi probabil că îşi despachetase deja sandvişurile.

— Mai e ceva, bătrâne. Sună la Bergerac. La *Hôtel de Bordeaux* stă un comis-voiajor pe nume Jean Martin. Nu! Jean! Nu e acelaşi. E fratele lui. Aş vrea să ştiu dacă, în cursul zilei de ieri sau al nopţii, n-a primit un telefon de la Paris sau o telegramă. Şi întreabă şi unde şi-a petrecut seara. Cred că asta e tot.

— Vă sun înapoi?

— Nu imediat. Trebuie să plec de-acasă. Te sun eu.

— S-a întâmplat ceva în cartierul dumneavoastră?

— Încă nu ştiu. Poate.

Doamna Maigret veni să-i vorbească în baie, în timp ce el îşi termina de făcut toaleta. Şi, din pricina coşurilor, nu-şi puse paltonul. Într-adevăr, dacă le vedeai, cu fumul lor lent care se risipea anevoie în văzduh, îţi imaginai, dincolo de ferestre, interioare supraîncălzite, iar el avea să petreacă un timp în locuinţe micuţe, unde nu va fi invitat să se facă comod. Prefera să traverseze bulevardul ca vecin, doar cu pălăria pe cap.

Imobilul, ca şi cel în care locuia, era vechi, dar curat, puţin cam trist, îndeosebi în acea dimineaţă

înnorată de decembrie. Nu se opri la portăreasă, care se uită puţin înciudată la el cum trece; în timp ce urca scara, unele uşi se întredeschideau fără zgomot la trecerea lui şi auzea paşi uşori, şuşoteli.

La etajul al treilea, domnişoara Doncœur, care îl pândise probabil de la fereastră, îl aştepta pe coridor, intimidată şi totodată surescitată, ca şi cum ar fi fost vorba de o întâlnire de dragoste.

— Pe aici, domnule comisar. A ieşit de ceva timp.

El se încruntă şi ea băgă de seamă.

— I-am spus că nu e bine ce face, că veţi veni, că ar trebui să stea acasă. Mi-a răspuns că n-a făcut piaţa ieri, că nu mai are de nici unele în casă şi că, mai târziu, nu va mai găsi niciun magazin deschis. Intraţi.

Domnişoara Doncœur stătea în faţa uşii din fund, cea a unei sufragerii destul de mici, destul de întunecoase, dar curate şi în ordine.

— Stau cu micuţa aşteptând-o. Colette e bucuroasă că veniţi la ea, pentru că i-am vorbit de dumneavoastră. Îi e frică doar să nu-i luaţi păpuşa.

— Când s-a hotărât doamna Martin să plece?

— Imediat după ce ne-am întors de la dumneavoastră. A început să se îmbrace.

— Şi-a făcut o toaletă completă?

— Nu înţeleg ce vreţi să spuneţi.

— Presupun că, atunci când se duce la cumpărături în cartier, nu se îmbracă la fel ca atunci când se duce în oraş, nu?

— E foarte bine îmbrăcată, cu pălărie şi mănuşi. A luat şi plasa pentru cumpărături.

Înainte de a se ocupa de Colette, Maigret intră în bucătărie, unde zări pe masă resturile unui mic dejun.

— Mâncase înainte de a veni la mine?

— Nu, nu i-am lăsat timp.

— A mâncat după?

— Nu. Şi-a făcut doar o cafea simplă. Eu i-am dus micul dejun fetiţei, în timp ce doamna Martin se îmbrăca.

Pe pervazul ferestrei care dădea spre curte era un dulăpior de păstrat alimentele şi Maigret îl examină cu grijă: găsi carne rece, unt, ouă, legume. În bufetul din bucătărie, găsi două pâini proaspete, întregi. Colette mâncase cornuri cu ciocolată caldă.

— O cunoaşteţi bine pe doamna Martin?

— E vecina mea, nu? O văd mai des de când Colette stă la pat, pentru că îmi cere deseori să arunc o privire asupra micuţei când pleacă de acasă.

— Iese des?

— Nu prea. Doar la cumpărături.

Ceva îl frapase când intrase, ceva ce nu-i era clar, ceva din atmosferă, din felul în care era aranjată mobila, din genul de ordine care domnea acolo şi chiar din miros. Dar se lămuri când o privi pe domnişoara Doncœur, sau aşa i se păru.

I se spusese puţin mai devreme că Martin ocupa apartamentul încă dinainte să se căsătorească. Or, în pofida prezenţei doamnei Martin, deja de cinci ani acolo, rămăsese un apartament de celibatar. De exemplu, arătă, în sufragerie, spre două portrete, aşezate de o parte şi de alta a şemineului.

— Cine sunt?

— Tatăl şi mama domnului Martin.

— Nicio fotografie a părinţilor doamnei Martin?

— N-am auzit niciodată de ei. Presupun că e orfană.

Chiar şi dormitorul era lipsit de cochetărie, de feminitate. Maigret deschise un dulap de haine şi, lângă haine bărbăteşti rânduite cu grijă, văzu haine de damă, mai ales taioare, rochii foarte sobre. Nu îndrăzni să deschidă sertarele, dar era sigur că nu conţineau fleacuri, nici mărunţişurile fără valoare pe care femeile obişnuiesc să le adune.

— Domnişoară Doncœur! strigă un glăscior cât se poate de calm.

— Să mergem la Colette, spuse el.

Camera copilei era la fel de sobră, aproape goală. Într-un pat prea mare pentru ea stătea o fetiţă cu faţa gravă, cu ochii plini de curiozitate, dar încrezători.

— Dumneavoastră sunteţi comisarul, domnule?

— Eu, puiule. Nu-ţi fie teamă.

— Nu mi-e teamă. Mama Loraine nu s-a întors?

Vorbele ei îl mirară. Oare soţii Martin nu o adoptaseră într-un fel pe nepoata lor?

Or, copila nu spunea *mama,* ci *mama Loraine.*

— Credeţi că Moş Crăciun a venit azi-noapte la mine?

— Sunt convins.

— Mama Loraine nu crede. Nu mă crede niciodată.

Era trasă la faţă, avea ochii vioi, privirea insistentă, iar ghipsul, care îi strângea piciorul până în partea de sus a coapsei, forma o mică ridicătură sub cuvertura patului.

Domnişoara Doncœur stătea în cadrul uşii şi, cu delicateţe, ca să-i lase singuri, spuse:

— Mă duc la mine să văd dacă nu se arde ceva pe foc.

Maigret, care se aşezase lângă pat, nu ştia cum să înceapă. La drept vorbind, nu ştia ce întrebări să pună.

— O iubeşti mult pe mama Loraine?

— Da, domnule.

Răspundea cuminte, fără entuziasm, dar şi fără şovăire.

— Şi pe tata?

— Care? Pentru că am doi, pe tata Paul şi pe tata Jean.

— Nu l-ai mai văzut de mult pe tata Paul?

— Nu ştiu. Poate de săptămâni. Mi-a promis că-mi aduce o jucărie de Crăciun, dar încă n-a venit. O fi fost bolnav.

— E des bolnav?

— Da, des. Când e bolnav, nu vine să mă vadă.

— Şi tata Jean?

— E plecat în călătorie, dar se va întoarce de revelion. Poate că atunci va fi numit la Paris şi nu va mai fi obligat să plece. Va fi mulţumit, şi eu la fel.

— De când stai în pat, au venit mulţi prieteni să te vadă?

— Care prieteni? Fetiţele de la şcoală nu ştiu unde locuiesc. Sau, dacă ştiu, nu au voie să vină singure.

— Prieteni ai mamei Loraine sau ai tatălui tău?

— Nu vine niciodată nimeni.

— Niciodată? Eşti sigură?

— Numai omul de la gaz sau de la electricitate. Îi aud pentru că uşa e aproape întotdeauna deschisă. Îi cunosc. Doar de două ori a venit cineva.

— Demult?

— Prima dată era a doua zi după accidentul meu. Îmi amintesc pentru că doctorul tocmai plecase.

— Cine a fost?

— Nu l-am văzut. L-am auzit cum bătea la cealaltă uşă, cum vorbea, iar mama Loraine a închis imediat uşa de la camera mea. Au vorbit pe şoptite destul de mult timp. Pe urmă, ea mi-a spus că venise s-o plictisească cu o asigurare. Nu ştiu cine e.

— Şi a mai venit?

— Acum cinci-şase zile. De data asta era seara, când lumina fusese deja stinsă în camera mea. Încă nu adormisem. Am auzit bătăi în uşă, apoi şuşoteli, ca prima dată. Mi-am dat seama că nu era domnişoara Doncœur, care vine uneori seara să stea cu mama Loraine. Mai târziu, am avut impresia că se certau şi mi-a fost teamă, am strigat, iar mama Loraine a venit şi mi-a spus că era tot pentru asigurare, că trebuia să dorm.

— A stat mult?

— Nu ştiu. Cred că am adormit.

— Nu l-ai văzut niciodată când a venit?

— Nu. Dar i-aş recunoaşte vocea.

— Chiar şi când vorbeşte pe şoptite?

— Da. Tocmai pentru că vorbeşte pe şoptite şi face un zgomot ca un bărzăune mare. Pot să păstrez păpuşa, nu-i aşa? Mama Loraine mi-a cumpărat două cutii cu bomboane şi o trusă mică de cusut. Îmi cumpărase şi ea o păpuşă, mult mai mică decât cea primită de la Moş Crăciun, pentru că nu e bogată. Mi-a arătat-o azi-dimineaţă, înainte să plece, apoi a pus-o la loc în cutie, pentru că, dacă o am pe asta, nu am nevoie de ea. Magazinul o va primi înapoi.

Apartamentul era supraîncălzit, încăperile mici, fără foarte mult aer, şi totuşi Maigret avea o senzaţie de frig. Casa semăna cu a lui, de vizavi. De ce, aici, lumea îi părea mai mică, mai meschină?

Se aplecă spre podea în locul unde fuseseră ridicate cele două scânduri şi văzu doar o cavitate plină de praf, puţin umedă, ca sub toate podelele. Câteva zgârieturi pe lemn arătau că fusese folosită o daltă sau ceva de genul acesta.

Examină uşa şi găsi şi aici urme de forţare. Era o treabă de amator, şi uşoară pe deasupra.

— Moş Crăciun nu s-a supărat când a văzut că te uitai la el?

— Nu, domnule. Făcea o gaură în podea ca să ajungă la băieţelul de la etajul al doilea.

— Nu ţi-a spus nimic?

— Cred că a zâmbit. Nu sunt sigură, din cauza bărbii. Era cam întuneric. Sunt sigură că a dus un deget la gură, ca să nu strig, pentru că oamenii mari nu au voie să se întâlnească cu el. Dumneavoastră l-aţi întâlnit vreodată?

— E foarte mult de-atunci.

— Când eraţi mic?

Maigret auzi paşi pe coridor. Uşa se deschise. Era doamna Martin, în taior gri, cu o plasă de cumpărături în mână şi o pălărioară bej pe cap. Se vedea bine că îi era frig. Pielea feţei îi era întinsă şi foarte albă, dar probabil se grăbise, urcase scara cu repeziciune, pentru că două cercuri roşii îi apăruseră pe obraji şi gâfâia uşor.

Nu zâmbi. Îl întrebă pe Maigret:

— A fost cuminte?

Apoi, scoţându-şi jacheta:

— Îmi cer scuze că v-am făcut să aşteptaţi. A trebuit să cumpăr diverse lucruri, pentru că, mai târziu, aş fi găsit magazinele închise.

— Nu v-aţi întâlnit cu nimeni?

— Ce vreţi să spuneţi?

— Nimic. Mă întrebam dacă cineva a încercat cumva să vă vorbească.

Avusese timp să ajungă mult mai departe decât pe străzile Amelot sau Chemin-Vert, unde se aflau majoritatea magazinelor din cartier. Ba chiar ar fi putut să ia un taxi sau metroul şi să ajungă aproape în orice punct din Paris.

Probabil că locatarii din toată casa stăteau la pândă. Domnişoara Doncœur veni să întrebe dacă era nevoie de ea. Doamna Martin ar fi răspuns cu siguranţă că nu, dar Maigret i-o luă înainte.

— Aş vrea să staţi cu Colette cât timp voi trece eu alături.

Ea înţelese că îi cerea să reţină atenţia copilului în timp ce el stătea de vorbă cu doamna Martin. Probabil că şi aceasta înţelese, dar nu lăsă să se vadă.

— Intraţi, vă rog. Să las cumpărăturile…

Duse proviziile în bucătărie, îşi scoase pălăria şi îşi înfoie puţin părul de un blond-pal. Apoi închise uşa dormitorului şi zise:

— Domnişoara Doncœur e foarte surescitată. Ce pleaşcă pentru o fată bătrână, nu-i aşa? Mai ales pentru o fată bătrână care colecţionează articole din ziare despre un anumit comisar şi îl are în sfârşit în propria casă! Îmi daţi voie?

Scoase o ţigară dintr-o tabacheră de argint, o bătu la capăt şi o aprinse cu o brichetă. Poate că acest gest îl făcu pe Maigret să-i pună o întrebare.

— Lucraţi undeva, doamnă Martin?

— Mi-ar fi greu să lucrez şi să mă ocup şi de casă şi, în plus, şi de micuţă, chiar şi când merge la şcoală. De altfel, soţul meu nu vrea să lucrez.

— Dar aţi lucrat înainte să-l cunoaşteţi?

— Bineînţeles. Trebuia să-mi câştig existenţa. Nu vreţi să staţi jos?

Maigret se aşeză într-un fotoliu rustic cu fundul din pai împletit, în timp ce ea se sprijini cu o coapsă de marginea mesei.

— Aţi fost dactilografă?

— Am fost.

— Mult timp?

— Destul de mult.

— Mai eraţi când l-aţi întâlnit pe Martin? Îmi cer scuze că vă pun aceste întrebări.

— Vă faceţi meseria.

— V-aţi căsătorit acum cinci ani. Unde lucraţi la vremea aceea? O clipă. Pot să vă întreb ce vârstă aveţi?

— Treizeci şi trei de ani. Aveam atunci douăzeci şi opt şi lucram la domnul Lorilleux, în cartierul Palais-Royal.

— Secretară?

— Domnul Lorilleux avea un magazin de bijuterii sau, mai exact, un magazin de suveniruri şi monede vechi. Cunoaşteţi acele magazine vechi de la Palais-Royal. Eram deopotrivă vânzătoare, secretară şi contabilă. Eu aveam grijă de magazin când el lipsea.

— Era căsătorit?

— Şi tată a trei copii.

— Aţi plecat de la el ca să vă căsătoriţi cu Martin?

— Nu chiar. Lui Jean nu-i plăcea să mai lucrez, dar nu câştiga destul de mult, iar eu aveam o slujbă bună. Am lucrat mai departe în primele luni.

— Pe urmă?

— Pe urmă, s-a petrecut un lucru simplu şi totodată neaşteptat. Într-o dimineaţă, la ora nouă, ca de obicei, m-am prezentat la uşa magazinului şi am găsit-o închisă. Am aşteptat, crezând că domnul Lorilleux întârzia.

— Locuia în altă parte?

— Locuia cu familia pe Rue Mazarine. La nouă şi jumătate, m-am îngrijorat.

— Murise?

— Nu. I-am telefonat soţiei sale, care mi-a spus că plecase de acasă la ora opt, ca de obicei.

— De unde aţi telefonat?

— De la magazinul de mănuşi de alături. Mi-am petrecut dimineaţa aşteptând. Soţia lui a venit şi ea. Ne-am dus împreună la comisariatul de poliţie unde, în treacăt fie spus, nimeni n-a luat lucrurile în tragic. S-au mulţumit s-o întrebe pe soţia lui dacă era cardiac, dacă avea vreo relaţie etc. Nimeni nu l-a mai văzut vreodată şi n-a mai auzit ceva despre el.

Afacerea a fost cedată unor polonezi şi soţul meu a insistat să nu mai lucrez.

— La cât timp de la căsătorie s-a întâmplat asta?

— La patru luni.

— Soţul dumneavoastră făcea deja deplasări în regiunea de sud-vest?

— Avea acelaşi traseu ca acum.

— Se afla la Paris în momentul dispariţiei patronului dumneavoastră?

— Nu. Nu cred.

— Poliţia n-a examinat magazinul?

— Totul era în ordine, exact cum fusese cu o seară în urmă. Nimic nu dispăruse.

— Ştiţi ce s-a mai întâmplat cu doamna Lorilleux?

— A trăit un timp cu banii obţinuţi din vânzarea afacerii. Copiii ei trebuie să fie mari acum, probabil căsătoriţi. Are o mică mercerie nu departe de aici, pe strada Pas-de-la-Mule.

— Aţi rămas în relaţii cu ea?

— Uneori intru în magazin. Aşa am şi aflat că e al ei. Prima dată, nici n-am recunoscut-o.

— Cât timp e de atunci?

— Nu ştiu. Vreo şase luni.

— Are telefon?

— Nu ştiu. De ce?

— Ce fel de om era domnul Lorilleux?

— Fizic?

— Întâi fizic.

— Era înalt, mai înalt decât dumneavoastră şi mai solid. Era un om corpolent, dar moale, înţelegeţi ce vreau să spun, şi care nu se prea îngrijea.

— Ce vârstă avea?

— Cam cincizeci. Nu ştiu exact. Avea o mustăcioară înspicată şi hainele îi erau întotdeauna prea largi.

— Îi ştiaţi obiceiurile?

— În fiecare dimineaţă venea la magazin pe jos şi sosea cam cu un sfert de oră înaintea mea, astfel încât termina de citit corespondenţa până ajungeam eu. Nu vorbea mult. Era mai curând un om trist. Cea

mai mare parte a zilei şi-o petrecea în micul birou din fund.

— Aventuri cu femei?

— Nu, după câte ştiu.

— Nu vă făcea curte?

Ea răspunse scurt:

— Nu!

— Ţinea mult la dumneavoastră?

— Cred că eram un ajutor preţios pentru el.

— Soţul dumneavoastră l-a întâlnit?

— N-au vorbit niciodată. Jean venea uneori să mă aştepte când plecam de la magazin, dar stătea la o oarecare distanţă. Asta e tot ceea ce vreţi să ştiţi?

În vocea ei se simţea agasarea, poate şi un strop de iritare.

— Aş vrea să vă atrag atenţia, doamnă Martin, că dumneavoastră aţi venit la mine.

— Pentru că bătrâna asta nebună n-a scăpat ocazia să vă vadă faţă în faţă şi m-a tras după ea aproape cu forţa.

— N-o simpatizaţi pe domnişoara Doncœur?

— Nu-mi plac oamenii care se amestecă în ce nu-i priveşte.

— E cazul ei?

— Am luat-o la noi pe copila cumnatului meu, ştiţi asta. Puteţi să mă credeţi sau nu, dar fac tot ce pot pentru ea, mă comport aşa cum m-aş comporta cu fiica mea.

Încă o intuiţie, ceva vag, inconsistent: degeaba se uita Maigret la femeia din faţa lui, care îşi aprindea acum altă ţigară, nu reuşea s-o vadă în postură de mamă.

— Or, sub pretextul că mă ajută, se bagă tot timpul în casa mea. Dacă ies câteva minute, o găsesc pe coridor şi îmi spune mieroasă: „Doar n-ai s-o laşi pe Colette singură, doamnă Martin? Dă-mi voie să stau eu cu ea”. Mă întreb dacă nu cumva, când nu sunt aici, se distrează scotocindu-mi prin sertare.

— Şi totuşi o suportaţi.

— Pentru că n-am ce face. O vrea Colette, mai ales de când stă la pat. Soţul meu ţine şi el la ea,

pentru că, pe când era celibatar, a avut o pleurezie şi dânsa l-a îngrijit.

— Aţi dus înapoi păpuşa pe care aţi cumpărat-o de Crăciun pentru Colette?

Ea se încruntă şi se uită la uşa dintre cele două camere.

— Văd că aţi vorbit cu ea. Nu, n-am dus-o înapoi, pentru că e luată de la un magazin mare şi magazinele mari sunt închise azi. Vreţi s-o vedeţi?

Spunea asta ca un fel de provocare şi, contrar aşteptării sale, Maigret nu protestă şi examină cutia de carton pe care rămăsese preţul, unul foarte mic.

— Pot să vă întreb unde aţi fost în dimineaţa asta?

— Să fac piaţa.

— Pe strada Chemin-Vert? Pe strada Amelot?

— Pe strada Chemin-Vert şi pe strada Amelot.

— Scuzaţi-mi indiscreţia, dar ce-aţi cumpărat?

Ea intră furioasă în bucătărie, luă plasa cu alimente şi aproape că o aruncă pe masa din sufragerie.

— Uitaţi-vă singur.

Erau trei cutii de sardele, jambon, unt, cartofi şi o lăptucă.

Femeia îl privea cu duritate, fix, dar fără să tremure, cu mai multă răutate decât nelinişte.

— Aveţi şi alte întrebări să-mi puneţi?

— Aş vrea să ştiu numele agentului dumneavoastră de asigurări.

În mod vizibil, ea nu înţelese imediat. Încercă să-şi amintească.

— Agentul meu…

— Da, de asigurări. Cel care a venit la dumneavoastră.

— Mă scuzaţi! Uitasem. Aţi vorbit de agentul meu ca şi cum aş fi cu adevărat în afaceri cu el. Colette v-a spus şi asta. Într-adevăr, a venit cineva de două ori, unul din acei oameni care bat la toate uşile şi de care scapi cu greu. La început, am crezut că vindea aspiratoare, dar era vorba de asigurări de viaţă.

— A stat mult la dumneavoastră?

— Până când am reuşit să-l dau afară, să-l fac să înţeleagă că n-am niciun chef să semnez o poliţă pentru moartea mea sau a soţului meu.

— De la ce companie era?

— Mi-a spus, dar am uitat. Ceva cu „Mutual”…

— A mai venit?

— Da.

— La ce oră ar trebui Colette să doarmă?

— Sting lumina la ora şapte şi jumătate, dar, uneori, îşi spune poveşti în şoaptă până adoarme.

— A doua oară, agentul de asigurări a venit deci după ora şapte şi jumătate seara?

Ea simţise deja capcana.

— Posibil. Într-adevăr, spălam vasele.

— L-aţi lăsat să intre?

— Ţinea piciorul în uşa întredeschisă.

— A vorbit şi cu alţi locatari?

— Habar n-am. Presupun că o să vă interesaţi. Pentru că o fetiţă l-a văzut sau a crezut că l-a văzut pe Moş Crăciun, de o jumătate de oră îmi puneţi întrebări ca şi cum aş fi comis o crimă. Dacă soţul meu ar fi aici…

— Apropo, soţul dumneavoastră are o asigurare de viaţă?

— Cred că da. Sigur.

Şi, pe când Maigret se îndrepta spre uşă, după ce îşi luase pălăria de pe un scaun, ea exclamă, surprinsă:

— Asta e tot?

— Asta e tot. În cazul în care cumnatul dumneavoastră va veni în vizită, după cum se pare că i-a promis fiicei sale, v-aş fi recunoscător să mă anunţaţi sau să-l trimiteţi la mine. Acum, aş vrea să-i spun câteva cuvinte domnişoarei Doncœur.

Aceasta îl urmă pe coridor, apoi i-o luă înainte să deschidă uşa apartamentului ei, care mirosea a mănăstire.

— Intraţi, domnule comisar. Sper să nu fie prea mare dezordine.

Nu avea nici pisică, nici căţeluş, nici milieuri pe mobile, nici bibelouri pe şemineu.

— Locuiţi de mult în casa asta, domnişoară Doncœur?

— De douăzeci şi cinci de ani, domnule comisar. Sunt una dintre cele mai vechi locatare şi îmi amintesc că, atunci când m-am mutat aici, locuiaţi deja vizavi şi aveaţi mustăţi lungi.

— Cine a stat în apartamentul vecin înainte să se mute Martin?

— Un inginer de la Drumuri şi Poduri. Nu-mi mai amintesc numele, dar aş putea să-l găsesc. Locuia cu soţia şi fiica lui, care era surdo-mută. Era tare trist. Au părăsit Parisul şi s-au mutat la ţară, în Poitou, dacă nu mă înşel. Bătrânul domn probabil că a murit între timp, pentru că avea deja vârsta pensionării.

— Vi s-a întâmplat, în ultima vreme, să fiţi sâcâită de un agent de asigurări?

— În ultima vreme, nu. Ultimul a sunat la uşa mea în urmă cu cel puţin doi ani.

— N-o simpatizaţi pe doamna Martin?

— De ce?

— Vă întreb dacă o simpatizaţi sau nu pe doamna Martin.

— Adevărul e că, dacă aş avea un fiu…

— Continuaţi!

— Dacă aş avea un fiu, nu mi-ar plăcea s-o am noră. Mai ales că domnul Martin e atât de blând, atât de amabil!

— Credeţi că nu e fericit cu ea?

— Nu spun asta. N-am nimic să-i reproşez în mod deosebit. Ăsta e genul, nu-i aşa, şi e dreptul ei.

— Ce gen?

— Nu ştiu. Aţi văzut-o. Vă pricepeţi mai bine decât mine. Nu se poartă ca o femeie. Uitaţi! Aş putea să pun prinsoare că n-a plâns în viaţa ei. O creşte pe micuţă cum se cuvine, curat, e adevărat. Dar nu i-ar spune niciodată o vorbă duioasă şi, când încerc să-i istorisesc o poveste, simt că asta o agasează. Sunt sigură că i-a spus fetiţei că Moş Crăciun nu există. Din fericire, Colette n-o crede.

— Nici ea n-o simpatizează?

— O ascultă, încearcă să-i facă plăcere. Cred că e la fel de fericită când e lăsată singură.

— Doamna Martin pleacă deseori de acasă?

— Nu. N-ai ce să-i reproşezi. Nu ştiu cum să spun. Simţi că duce o viaţă a ei… Înţelegeţi? Nu are grija celorlalţi. Şi nu vorbeşte vreodată despre ea. E corectă, mereu corectă, prea corectă. Ar fi trebuit să-şi petreacă viaţa într-un birou, să facă socoteli sau să supravegheze angajaţii.

— Asta e şi părerea celorlalţi locatari?

— Face atât de puţin parte din casa asta! Abia dacă salută vag oamenii când îi întâlneşte pe scară. În fond, dacă e cunoscută cât de cât, asta i se datorează micuţei Colette, pentru că totdeauna te interesezi mai mult de un copil.

— L-aţi întâlnit vreodată pe cumnatul ei?

— Pe coridor. N-am vorbit niciodată cu el. Trece cu capul în jos, ca un om ruşinat, şi, cu toată osteneala pe care şi-o dă să-şi perie hainele înainte de a veni, ai impresia întotdeauna că a dormit îmbrăcat. Nu cred că a fost el. Nu-i el omul să facă asta. Sau, dacă a făcut-o, ar fi trebuit să fie foarte beat.

Maigret se opri şi la portăreasă, unde era atât de întuneric, încât trebuia să ţii lampa aprinsă toată ziua, şi se făcuse aproape amiază când traversă bulevardul, în timp ce toate perdelele se mişcau la ferestrele imobilului din care ieşise. Perdeaua se mişca şi la fereastra lui. Era doamna Maigret, care îl pândea să vadă când putea să pună puiul pe foc. El îi adresă, de jos, un mic semn cu mâna şi abia se abţinu să nu scoată limba să prindă una dintre acele steluţe de gheaţă minuscule care pluteau în aer şi al căror gust fad încă şi-l amintea.

III

— Mă întreb dacă fetiţa asta e fericită, suspină doamna Maigret, ridicându-se de la masă ca să aducă din bucătărie cafeaua.

Ea văzu bine că el n-o asculta. Maigret îşi împinsese scaunul în spate şi îşi umplea pipa, privind la soba care duduia încetişor şi la flăcările simetrice care lingeau plăcile de mică.

Ea adăugă pentru propria-i satisfacţie:

— Nu cred că poate să fie fericită cu o astfel de femeie.

El îi zâmbi vag, ca şi cum nu ştia ce-i spusese, şi se cufundă din nou în contemplarea arzătorului. Existau cel puţin zece sobe asemănătoare în imobil, cu acelaşi duduit, zece sufragerii care aveau acelaşi miros de duminică, şi probabil la fel era şi în casa de vizavi. Fiecare alveolă conţinea viaţa ei leneşă, în surdină, cu vin pe masă, prăjituri, carafa mică cu lichior, pe care o luai din bufet, şi toate ferestrele lăsau să intre lumina cenuşie şi dură a unei zile fără soare.

Poate că asta îl deruta, fără să-şi dea seama, încă de dimineaţă. În nouă cazuri din zece, o anchetă, una adevărată, îl purta, de la o oră la alta, într-un mediu nou, îl obliga să înfrunte oameni dintr-o lume pe care nu o cunoştea sau pe care o cunoştea prea puţin, şi avea totul de învăţat, până la cele mai mici obiceiuri şi ticuri ale unei clase sociale care nu-i era familiară.

În acest caz, care nu era unul adevărat, deoarece nu primise nicio însărcinare oficială, situaţia era cu totul alta. Pentru prima dată, un eveniment se petrecea într-o lume apropiată de a lui, într-o casă care ar fi putut să fie casa lui.

Soţii Martin ar fi putut să locuiască pe acelaşi palier cu el, nu peste drum, şi probabil că, atunci, doamna Maigret s-ar fi dus să aibă grijă de Colette în absenţa mătuşii sale. La etajul de deasupra locuia o domnişoară bătrână care, deşi mai grasă şi mai

palidă, semăna aproape leit cu domnişoara Doncœur. Ramele fotografiilor tatălui şi mamei lui Martin erau exact la fel cu cele ale părinţilor lui Maigret şi probabil că pozele mărite fuseseră făcute la acelaşi fotograf.

Oare asta îl deranja? I se părea că nu beneficia de distanţarea necesară, că nu vedea oamenii şi lucrurile cu o privire destul de neutră, destul de nepărtinitoare.

În timpul mesei – un prânzişor de sărbătoare care îl cam moleşise –, îi povestise soţiei sale demersurile pe care le făcuse în cursul dimineţii, iar ea se uitase tot timpul la ferestrele de vizavi cu un aer jenat.

— Portăreasa e sigură că persoana n-a putut să vină din afară?

— Nu mai e atât de sigură. A avut prieteni la ea până la douăsprezece şi jumătate. Pe urmă, s-a culcat şi oamenii au tot intrat şi ieşit ca în toate nopţile de Crăciun.

— Crezi că se va mai întâmpla ceva?

Cuvintele astea nu-i dădeau pace. Întâi, doamna Martin nu venise la el din proprie iniţiativă, ci forţată de domnişoara Doncœur.

Dacă s-ar fi sculat mai devreme, dacă ar fi descoperit prima păpuşa şi ar fi auzit povestea cu Moş Crăciun, oare n-ar fi păstrat tăcerea şi i-ar fi cerut fetiţei să nu spună nimic?

Pe urmă, profitase de prima ocazie ca să iasă din casă, deşi avea destule provizii pentru acea zi. Distrată, cumpărase chiar unt, deşi mai avea aproape o jumătate de kilogram în dulăpiorul cu alimente.

Se ridică şi se aşeză în fotoliul lui, lângă fereastră, ridică receptorul telefonului şi sună la Poliţia Judiciară.

— Lucas?

— Am făcut ce mi-aţi cerut, şefule, şi am lista tuturor deţinuţilor care au fost eliberaţi în ultimele patru luni. Sunt mai puţini decât s-ar crede. Nu văd niciunul care să fi locuit, la un moment dat, pe bulevardul Richard-Lenoir.

Nu mai avea importanţă. Maigret renunţase aproape la această ipoteză. De altfel, fusese doar o idee oarecare. Cineva, care locuise în apartamentul de vizavi, ar fi putut să ascundă acolo obiectele unui furt sau ale unor crime înainte de a fi prins. Repus în libertate, prima lui grijă ar fi fost, în mod firesc, să reintre în posesia prăzii. Or, din cauza accidentului micuţei Colette, care o ţinea imobilizată la pat, camera nu era goală la nicio oră din zi sau din noapte.

Să faci pe Moş Crăciun ca să intri acolo aproape fără niciun pericol nu era o idee chiar atât de proastă.

Dar, în acest caz, doamna Martin n-ar fi ezitat să vină la el. N-ar fi plecat apoi de acasă sub un pretext prea puţin credibil.

— Vreţi să studiez fiecare caz în parte?

— Nu. Ai aflat ceva despre Paul Martin?

— Nu mi-a luat mult timp. E cunoscut la cel puţin patru-cinci comisariate, între cartierul Bastille, Primărie şi bulevardul Saint-Michel.

— Ştii ce-a făcut azi-noapte?

— Întâi, s-a dus să ia masa la bordul şlepului Armatei Salvării. Se duce acolo în fiecare săptămână, în ziua lui, ca obişnuiţii, şi, în aceste seri, e sobru. Li s-a servit o mică masă de gală. A trebuit să stea destul de mult la coadă.

— Pe urmă?

— Pe la unsprezece seara, a ajuns în Cartierul Latin şi a deschis uşa maşinilor în faţa unui local de noapte. Probabil că a primit destui bani ca să se ducă să bea pentru că, la patru dimineaţa, a fost găsit, beat mort, la o sută de metri de Piaţa Maubert. A fost dus la post. Încă mai era acolo azi-dimineaţă la ora unsprezece. Tocmai plecase când am obţinut informaţia şi mi-au promis că mi-l vor aduce îndată ce vor pune mâna pe el. Mai avea câţiva franci în buzunar.

— Bergerac?

— Jean Martin vine cu primul tren de după-amiază. S-a arătat foarte surprins şi foarte îngrijorat de telefonul primit azi-dimineaţă.

— A primit doar unul?

— Dimineaţă, da. Dar a fost sunat ieri-seară, în timp ce se afla la masa de oaspeţi.

— Ştii cine l-a sunat?

— Casiera hotelului, care a preluat legătura, spune că era o voce de bărbat, care a întrebat dacă domnul Jean Martin era acolo. A trimis o picoliţă să-l cheme şi, când el a sosit, nu mai era nimeni la celălalt capăt al firului. Asta i-a stricat seara. Erau câţiva, toţi comis-voiajori, care organizaseră o petrecere în nu ştiu care local de noapte din oraş. Mi s-a dat de înţeles că erau şi fete frumoase cu ei. Martin, după ce a băut câteva pahare, ca să facă la fel ca toţi ceilalţi, a vorbit se pare tot timpul de soţia şi de fiica lui, pentru că aşa vorbeşte despre puştoaică. A stat totuşi cu prietenii lui până la trei dimineaţa. Asta e tot ce voiaţi să ştiţi, şefule?

Lucas nu se putu abţine să nu adauge, intrigat:

— A avut loc o crimă în cartierul dumneavoastră? Sunteţi tot acasă?

— Până în momentul ăsta, e doar o poveste cu Moş Crăciun şi o păpuşă.

— A!

— O clipă! Aş vrea să încerci să obţii adresa directorului de la ceasurile Zenith, Avenue de l'Opéra. Cred că ar trebui să poată fi găsită chiar şi într-o zi de sărbătoare şi s-ar putea ca omul să fie chiar acasă. Mă suni?

— Imediat ce voi avea informaţia.

Doamna Maigret tocmai îi adusese un pahar de lichior de porumbe din Alsacia, din care sora ei le trimitea din când în când o sticlă. El îi zâmbi şi fu un moment tentat să nu se mai gândească la povestea aceea ciudată şi să-i propună să petreacă după-amiaza, liniştiţi, la cinematograf.

— Ce culoare au ochii ei?

Maigret trebui să facă un efort ca să înţeleagă că era vorba de fetiţă, că, în toată povestea asta, soţia lui era interesată numai de ea.

— Zău dacă aş putea să spun! Cu siguranţă nu sunt căprui. Are părul blond.

— Atunci, sunt albaştri.

— Poate. În orice caz, foarte deschişi. Şi deosebit de calmi.

— Pentru că nu priveşte lucrurile ca o copilă. A râs?

— N-a avut ocazia să râdă.

— O copilă adevărată găseşte întotdeauna ocazia să râdă. E de ajuns să se simtă în siguranţă, să fie lăsată să aibă gândurile vârstei ei. Nu-mi place femeia asta!

— O preferi pe domnişoara Doncœur?

— Chiar dacă e fată bătrână, sunt convinsă că se pricepe mai bine să se poarte cu micuţa decât doamna Martin. Am întâlnit-o prin magazine. E una dintre acelea care se uită atent la cântar şi scot banii monedă cu monedă din fundul portofelului, cu o privire bănuitoare, ca şi cum toată lumea ar încerca să le înşele.

Soneria telefonului o întrerupse, dar găsi timp să repete:

— Nu-mi place femeia asta.

Era Lucas, care îi dădu adresa domnului Arthur Godefroy, reprezentantul general în Franţa pentru ceasurile Zenith. Locuia într-o vilă mare de la Saint-Cloud şi Lucas aflase că era acasă.

— Paul Martin e aici, şefule.

— A fost adus?

— Da. Se întreabă de ce. Staţi să închid uşa. Gata! Acum nu poate să mă mai audă. La început, a crezut că i s-a întâmplat ceva fiicei sale şi a început să plângă. Acum e calm, resemnat, mahmur rău de tot. Ce fac cu el? Vi-l trimit?

— Ai pe cineva care să-l însoţească până la mine acasă?

— Torrence tocmai a sosit şi i-ar părea bine să ia aer, pentru că am impresia că a tras şi el un chef pe cinste. Mai aveţi nevoie de mine?

— Da. Ia legătura cu comisariatul de la Palais-Royal. În urmă cu vreo cinci ani, un anume Lorilleux, care avea un magazin de bijuterii şi

monede vechi, a dispărut fără urmă. Aş vrea să aflu toate detaliile posibile despre povestea asta.

Zâmbi văzând-o pe doamna Maigret, care începuse să tricoteze în faţa lui. Hotărât lucru, ancheta asta se derula sub semnul cel mai familial cu putinţă.

— Vă sun?

— N-am de gând să mă mişc de acasă.

După cinci minute, vorbea la telefon cu domnul Godefroy, care avea un accent elveţian foarte pronunţat. Când auzi de Jean Martin, crezu mai întâi, dat fiind că era deranjat în ziua de Crăciun, că angajatul lui avusese un accident şi nu mai conteni cu laudele la adresa lui.

— E un băiat atât de loial şi de capabil, încât am de gând ca, la anul, adică peste două săptămâni, să-l opresc cu mine la Paris, în calitate de subdirector. Îl cunoaşteţi? Aveţi un motiv grav să vă ocupaţi de el?

Le ceru copiilor din spatele lui să tacă.

— Îmi cer scuze. S-a adunat toată familia şi…

— Spuneţi-mi, domnule Godefroy, ştiţi dacă cineva, recent, în ultimele zile, s-a adresat biroului dumneavoastră ca să întrebe unde se află actualmente domnul Martin?

— Sigur că da.

— Vreţi să-mi daţi câteva amănunte?

— Ieri-dimineaţă, cineva a sunat la birou şi a cerut să vorbească cu mine. Eram foarte ocupat din cauza sărbătorilor. Probabil că mi s-a spus un nume. Dar l-am uitat. Persoana respectivă voia să ştie unde putea fi contactat Jean Martin pentru o comunicare urgentă şi n-am avut niciun motiv să nu-i răspund că era la Bergerac, probabil la *Hôtel de Bordeaux.*

— Altceva nu v-a mai întrebat?

— Nu. A închis imediat.

— Vă mulţumesc.

— Sunteţi sigur că nu e nimic rău în povestea asta?

Copiii trăgeau probabil de el şi Maigret profită ca să-şi ia în grabă rămas-bun.

— Ai auzit?

— Am auzit ce-ai spus tu, bineînţeles, nu şi ce-a răspuns el.

— Ieri-dimineaţă, un bărbat a sunat la birou să afle unde era Jean Martin. Probabil că acelaşi bărbat a telefonat seara la Bergerac să se asigure că acesta era tot acolo, că nu se va putea afla deci aici, acasă, în noaptea de Crăciun.

— Şi bărbatul ăsta a intrat în casă?

— Mai mult decât probabil. Asta dovedeşte cel puţin că nu e vorba de Paul Martin, care n-ar fi avut nevoie de aceste telefoane. Ar fi putut să-şi întrebe cumnata pe un ton cât se poate de nevinovat.

— Începi să te aprinzi. Recunoaşte că eşti încântat că a apărut povestea asta.

Şi, văzând că încerca să se scuze:

— Haide, e firesc! Mă interesează şi pe mine. Cât timp crezi că va mai sta fetiţa cu piciorul în ghips?

— N-am întrebat.

— Oare ce complicaţii au putut să se ivească?

Doamna Maigret, fără să bănuiască, îi deschisese o nouă pistă.

— Foarte interesant ce-ai spus!

— Ce-am spus?

— În fond, dacă e în pat de două luni, s-ar putea, cel puţin dacă nu e vorba de complicaţii într-adevăr grave, să nu mai stea mult în pat.

— Poate că, la început, va trebui să meargă cu cârje.

— Nu asta e problema. Aşadar, peste câteva zile sau cel mai târziu peste câteva săptămâni, micuţa va ieşi din cameră. Se va plimba cu doamna Martin. Terenul va fi liber şi îi va fi uşor oricui să pătrundă în apartament fără să se deghizeze în Moş Crăciun.

Doamna Maigret îşi mişca buzele, pentru că, ascultând şi privindu-şi liniştită soţul, număra ochiurile la tricotat.

— În primul rând, prezenţa fetiţei în cameră l-a obligat pe bărbat să recurgă la o stratagemă. Or, Colette stă în pat de două luni. Poate că individul aşteaptă de aproape două luni. Dacă n-ar fi fost complicaţia care a întârziat convalescenţa,

scândurelele parchetului ar fi putut fi ridicate în urmă cu aproximativ trei săptămâni.

— Unde vrei să ajungi?

— Nicăieri. De fapt, îmi spun că bărbatul nu putea să mai aştepte, că avea motive presante să acţioneze neîntârziat.

— Peste câteva zile, Martin va fi acasă.

— Exact.

— Ce a putut să găsească sub parchet?

— Chiar o fi găsit ceva? Dacă vizitatorul n-a găsit nimic, problema rămâne pentru el la fel de urgentă ca ieri. Prin urmare, va acţiona din nou.

— Cum?

— Nu ştiu.

— Auzi, Maigret, nu ţi-e frică pentru fetiţă? Crezi că e în siguranţă cu femeia aia?

— Aş şti dacă aş afla unde a fost doamna Martin azi-dimineaţă sub pretextul că făcea piaţa.

Maigret ridică receptorul telefonului şi sună din nou la Poliţia Judiciară.

— Tot eu sunt, Lucas. De data asta, aş vrea să te ocupi de taxiuri. Aş vrea să ştiu dacă, în dimineaţa asta, între nouă şi zece, un taxi a luat o clientă în preajma bulevardului Richard-Lenoir şi unde a dus-o. Stai! Da. Mă gândesc. E blondă, pare puţin trecută de treizeci de ani, destul de zveltă, dar solidă. Purta un taior gri şi o pălăriuţă bej. Avea în mână o plasă pentru cumpărături. Nu cred că erau prea multe maşini în stradă în dimineaţa asta.

— Martin e la dumneavoastră?

— Încă nu.

— Trebuie să sosească. Cât îl priveşte pe celălalt, Lorilleux, cei din cartierul Palais-Royal scotocesc prin arhivă. Veţi avea informaţia peste câteva momente.

Era ora la care Jean Martin urca în tren la Bergerac. Colette îşi făcea oare siesta? În spatele perdelelor, puteai să ghiceşti silueta domnişoarei Doncœur, care, probabil, se întreba cu ce se ocupa Maigret.

Oamenii începeau să iasă din case, îndeosebi familii cu copii, care îşi târau jucăriile noi pe trotuar. Probabil că lumea stătea la coadă la uşa cinematografelor. Un taxi opri în faţa casei. Apoi se auziră paşi pe scară. Doamna Maigret se duse să deschidă înainte să fi fost apăsat butonul soneriei.

— Sunteţi acasă, şefule? se auzi vocea groasă a lui Torrence.

Şi poliţistul introduse în încăpere un bărbat fără vârstă, care stătea sfios lângă perete, cu privirea în pământ.

Maigret aduse două pahare din bufet şi le umplu cu lichior de porumbe.

— Noroc! zise el.

Şi mâna tremurătoare a bărbatului ezită, în timp ce acesta îşi ridica privirea mirată, neliniştită.

— Noroc, domnule Martin. Îmi cer scuze că te-am adus aici, dar vei fi mai aproape ca să mergi să-ţi vezi fiica.

— A păţit ceva?

— Nu. Am vorbit cu ea în dimineaţa asta şi se juca cuminte cu o păpuşă nouă. Poţi să pleci, Torrence. Cred că Lucas are nişte treabă pentru tine.

Doamna Maigret plecase cu lucrul de mână şi se instalase în dormitor, pe marginea patului, numărând mai departe ochiurile.

— Stai jos, domnule Martin.

Bărbatul doar îşi înmuiase buzele în pahar şi îl aşezase pe masă, dar, din când în când, arunca spre el o privire neliniştită.

— Fii liniştit. Şi să ştii că îţi cunosc povestea.

— Voiam să mă duc s-o văd în dimineaţa asta, spuse bărbatul, oftând. Jurasem să mă culc şi să mă scol devreme ca să vin să-i urez Crăciun fericit.

— Ştiu şi asta.

— Mereu se întâmplă la fel. Jur că voi bea numai un pahar, doar cât să mă înviorez…

— Ai doar un frate, domnule Martin?

— Da, Jean, care e mai mic cu şase ani decât mine. El, soţia şi fiica mea sunt tot ce iubesc pe lume.

— Nu ţii şi la cumnata dumitale?

El tresări, surprins, jenat.

— Nu pot să spun nimic rău despre Loraine.

— I-ai încredinţat copilul, nu?

— Să vedeţi, când soţia mea a murit şi am început să-mi pierd controlul…

— Înţeleg. Fiica dumitale e fericită?

— Cred că da. Nu se plânge niciodată.

— N-ai încercat niciodată să te redresezi?

— În fiecare seară, îmi făgăduiesc să sfârşesc cu viaţa asta, dar o iau de la capăt a doua zi. M-am dus chiar la doctor şi mi-a dat sfaturi.

— Le-ai urmat?

— Câteva zile. Când m-am dus din nou la el, era foarte grăbit. Mi-a spus că nu avea timp să se ocupe de mine, că aş face mai bine să mă internez într-o clinică specializată…

Întinse mâna spre pahar, ezită şi, ca să-i permită să bea, Maigret luă o înghiţitură.

— N-ai întâlnit niciodată un bărbat la cumnata dumitale?

— Nu. Cred că nu i se poate reproşa nimic în privinţa asta.

— Ştii unde a întâlnit-o fratele dumitale?

— Într-un mic restaurant de pe strada Beaujolais, unde lua masa când era la Paris, între două deplasări. Era foarte aproape de biroul lui şi lângă magazinul unde lucra Loraine.

— Au fost logodiţi mult timp?

— Nu ştiu foarte bine. Jean a plecat pentru două luni şi, când s-a întors, m-a anunţat că se va căsători.

— Ai fost martorul fratelui dumitale?

— Da. Din partea ei a fost patroana imobilului unde locuia. Loraine n-are pe nimeni la Paris. Era deja orfană. S-a întâmplat ceva rău…?

— Încă nu ştiu. Un bărbat a intrat noaptea trecută, îmbrăcat în Moş Crăciun, în camera unde stă Colette.

— I-a făcut ceva?

— I-a dat o păpuşă. Când a deschis ochii, bărbatul desfăcea două scândurele de la parchet.

— Credeţi că arăt mulţumitor ca s-o pot vedea?

— Mai stai puţin. Dacă vrei, poţi să te bărbiereşti aici şi să-ţi perii hainele. Fratele dumitale e în stare să ascundă ceva sub o podea?

— El? Nici pomeneală.

— Chiar dacă ar avea ceva de ascuns faţă de soţia sa?

— Nu-i ascunde nimic. Nu-l cunoaşteţi. Când se întoarce, îi dă socoteala ca unui patron şi ea ştie exact câţi bani are el în buzunar.

— E geloasă?

Bărbatul nu răspunse.

— Ai face mai bine să-mi spui ce gândeşti. E vorba de fiica dumitale.

— Nu cred că Loraine e chiar atât de geloasă, dar e interesată. Cel puţin aşa spunea soţia mea. Soţia mea n-o simpatiza.

— De ce?

— Zicea că are buzele prea subţiri, că e prea rece, prea amabilă, că e tot timpul atentă la ce face. După părerea ei, s-a aruncat în braţele lui Jean datorită situaţiei lui, mobilelor şi viitorului lui.

— Era săracă?

— Nu vorbeşte niciodată de familia ei. Am aflat totuşi că tatăl i-a murit când era foarte tânără şi că mama ei făcea curăţenie pe la oameni.

— La Paris?

— Undeva în cartierul Glacière. De aceea, nu vorbeşte niciodată de acest cartier. Cum spunea soţia mea, e o persoană care ştie ce vrea.

— Crezi că era amanta fostului ei patron?

Maigret îi mai turnă un deget de lichior şi bărbatul îl privi cu recunoştinţă, ezitând totuşi, probabil din pricina vizitei la fiica sa şi a răsuflării sale.

— Mă duc să-ţi aduc o cafea. Cred că soţia dumitale avea o părere şi în privinţa asta, nu-i aşa?

— De unde ştiţi? Ea nu vorbea niciodată oamenii de rău. Dar, în privinţa cumnatei mele, era aproape ceva fizic. Când trebuia să ne întâlnim cu Loraine, o imploram pe soţia mea să-şi ascundă neîncrederea sau antipatia. E ciudat că vă vorbesc despre toate

astea, în situaţia în care am ajuns. Poate că am greşit încredinţându-i-o pe Colette. Uneori, îmi reproşez asta. Dar ce altceva aş putea să fac?

— Nu mi-ai răspuns în privinţa fostului patron al cumnatei dumitale.

— Da. Soţia mea pretindea că părea o căsnicie falsă şi că era practic pentru Loraine să se căsătorească cu un bărbat care era plecat cea mai mare parte a timpului.

— Ştii unde locuia înainte de căsătorie?

— Pe o stradă care dă în bulevardul Sébastopol, prima la dreapta când vii de pe strada Rivoli spre bulevarde. Îmi amintesc pentru că acolo ne-am dus s-o luăm cu maşina în ziua nunţii.

— Strada Pernelle?

— Exact. A patra sau a cincea casă pe stânga, e un mic hotel care pare liniştit, acceptabil şi unde locuiesc mai ales oameni care lucrează în cartier. Îmi amintesc, printre alţii, de actriţele de la *Châtelet.*

— Vrei să te bărbiereşti, domnule Martin?

— Mi-e ruşine. Şi totuşi, acum, când sunt vizavi de fiica mea…

— Vino cu mine.

Îl conduse prin bucătărie, ca să ocolească dormitorul unde se afla doamna Maigret, şi îi dădu tot ce avea nevoie, inclusiv o perie de haine.

Când reveni în sufragerie, doamna Maigret întredeschise uşa şi şopti:

— Ce face?

— Se bărbiereşte.

Ridică încă o dată receptorul. Îi răspunse tot vajnicul Lucas, căruia îi dădea de lucru în ziua lui de Crăciun.

— Eşti indispensabil la birou?

— Nu, dacă rămâne Torrence aici. Am informaţiile pe care mi le-aţi cerut.

— Stai puţin. Te repezi pe strada Pernelle, unde vei găsi un hotel mic, care probabil există încă. Mi se pare că l-am văzut, printre primele imobile dinspre bulevardul Sébastopol. Nu ştiu dacă de cinci ani nu şi-a schimbat proprietarii. Poate descoperi pe

cineva care lucra acolo în acea perioadă. Aş vrea să am toate informaţiile posibile despre o anume Loraine…

— Loraine şi mai cum?

— O clipă. Nu m-am gândit la asta.

Se duse şi-l întrebă pe Martin prin uşa de la baie numele de fată al cumnatei sale.

— Boitel! îi strigă el.

— Lucas? E vorba de Loraine Boitel. Patroana hotelului a fost martoră la căsătoria ei cu Martin. Loraine Boitel lucra pe atunci pentru Lorilleux.

— Cel din cartierul Palais-Royal?

— Da. Mă întreb dacă aveau şi alte relaţii şi dacă nu venea uneori s-o vadă la hotel. Asta e tot. Grăbeşte-te. Poate e mai urgent decât ne închipuim. Ce voiai să-mi spui?

— Cazul Lorilleux. Era un tip ciudat. S-a făcut o anchetă atunci când a dispărut. Pe Rue Mazarine, unde locuia cu familia lui, trecea drept un negustor liniştit, care îşi creştea perfect cei trei copii. În magazinul lui se petreceau lucruri ciudate. Nu vindea numai suveniruri din Paris şi monede vechi, ci şi cărţi şi gravuri obscene.

— E o specialitate a acelui loc.

— Da. Nici măcar nu suntem siguri că nu se petrecea şi altceva. A fost vorba de un divan mare îmbrăcat în rips roşu din biroul din fund. În lipsa probelor, poliţia n-a insistat, mai ales că nu dorea să agaseze clientela, formată în mare parte din oameni mai mult sau mai puţin importanţi.

— Şi Loraine Boitel?

— Nu prea se vorbeşte de ea în raport. Era deja căsătorită când a dispărut Lorilleux. A aşteptat toată dimineaţa la uşa magazinului. Nu pare să-l fi văzut cu o seară înainte după ora închiderii. Tocmai vorbeam despre asta la telefon, când a intrat în birou Langlois, de la brigada financiară. A tresărit când a auzit numele de Lorilleux, mi-a spus că asta îi amintea ceva şi s-a dus să arunce o privire în dosare. Mă ascultaţi? Nu e nimic precis. Doar că Lorilleux a fost semnalat cam în aceeaşi perioadă trecând

frecvent frontiera elveţiană. Exact atunci era în toi traficul cu aur. A fost ţinut sub observaţie. A fost percheziţionat de două-trei ori la frontieră, dar nu s-a descoperit nimic.

— Dă fuga pe strada Pernelle, bătrâne Lucas. Cred, mai mult ca niciodată, că e urgent.

Paul Martin, frumos bărbierit, stătea în cadrul uşii.

— Sunt jenat. Nu ştiu cum să vă mulţumesc.

— O să te duci în vizită la fiica dumitale, nu-i aşa? Nu ştiu cât timp stai de obicei cu ea, nici cum o să procedezi. Aş dori însă să n-o părăseşti până când nu vin eu.

— Totuşi, nu pot să-mi petrec acolo noaptea, nu?

— Ba da, dacă trebuie. Descurcă-te.

— E vreun pericol?

— Nu ştiu, dar locul dumitale e lângă Colette.

Bărbatul bău cafeaua cu aviditate şi se îndreptă spre scară. Uşa fusese închisă când doamna Maigret intră în sufragerie.

— Nu se poate duce cu mâna goală să-şi vadă fata în ziua de Crăciun.

— Păi…

Probabil că Maigret era gata să răspundă că nu aveau nicio păpuşă în casă, dar ea îi întinse un mic obiect lucitor, un degetar din aur, pe care îl avea de ani de zile în trusa de cusut şi nu-l folosea.

— Dă-i-l. Unei fetiţe îi face întotdeauna plăcere. Grăbeşte-te!

Maigret strigă din capătul de sus al scării:

— Domnule Martin! Domnule Martin! O clipă, te rog!

Îi puse degetarul în palmă.

— Să nu-i spui cumva de unde-l ai!

Rămase în uşa sufrageriei morocănos, apoi oftă.

— Sper să nu mă mai pui să fac pe Moş Crăciun!

— Pun prinsoare că o să-i placă la fel de mult ca păpuşa. Pentru că e un obiect pentru oameni mari. Înţelegi?

Îl văzu pe bărbat traversând bulevardul, oprindu-se un moment în faţa casei, apoi întorcând capul spre

ferestrele lui Maigret ca şi cum ar fi aşteptat o încurajare.

— Crezi că se va vindeca?

— Mă îndoiesc.

— Dacă i se întâmplă ceva acelei femei, doamnei Martin…

— Ce-i?

— Nimic. Mă gândesc la fetiţă. Mă întreb ce se va întâmpla cu ea.

Trecură cel puţin zece minute. Între timp, Maigret deschisese un ziar. Soţia îşi ocupase locul în faţa lui şi tricota, numărând ochiurile, când el murmură deodată, suflând fumul:

— Nici măcar n-ai văzut-o vreodată!

IV

Mai târziu, în sertarul unde doamna Maigret punea cele mai mici hârtii adunate de prin casă, Maigret avea să găsească un plic vechi, pe spatele căruia, în cursul acelei zile, rezumase distrat evenimentele. Abia atunci îl frapă ceva în această anchetă, condusă aproape de la un capăt la altul din apartamentul lui şi pe care avea s-o citeze deseori mai târziu ca exemplu.

Spre deosebire de ceea ce se întâmplă de atâtea ori, nu avusese de-a face cu niciun hazard, cu nicio adevărată lovitură de teatru. Acest fel de şansă nu se manifestase, dar şansa intervenise totuşi, şi chiar în mod constant, în sensul că fiecare informaţie apăruse la timpul ei, prin mijloacele cele mai simple, cele mai fireşti.

Se întâmplă ca zeci de inspectori să lucreze zi şi noapte ca să culeagă o informaţie nu foarte importantă. De exemplu, domnul Arthur Godefroy, reprezentantul pentru ceasurile Zenith în Franţa, ar fi putut foarte bine să se ducă să-şi petreacă sărbătorile de Crăciun în oraşul său natal, Zürich. Ar fi putut, pur şi simplu, să nu fie acasă. Sau ar fi fost foarte posibil să nu aibă cunoştinţă de telefonul dat în ajun la biroul lui în legătură cu Jean Martin.

Când sosi Lucas, puţin după ora patru, cu pielea ca de găină şi nasul roşu, hazardul fusese din nou de partea lui.

O ceaţă groasă, gălbuie, se lăsase brusc peste Paris, lucru destul de rar, şi lămpile fuseseră aprinse în toate casele; ferestrele, de o parte şi de alta a bulevardului, păreau nişte felinare îndepărtate; detaliile vieţii reale erau atât de şterse, încât te aşteptai, ca la malul mării, să auzi mugetul sirenei de ceaţă.

Dintr-un motiv sau altul – probabil din pricina unei amintiri din copilărie –, asta îi făcea plăcere lui Maigret, aşa cum îi făcea plăcere şi să-l vadă pe

Lucas intrând la el, scoţându-şi paltonul, aşezându-se şi întinzând mâinile îngheţate spre foc.

Lucas era aproape replica lui, mai scund cu un cap, cu umerii de două ori mai puţin laţi şi o faţă care se străduia să fie severă. Fără lăudăroşenie, poate fără să-şi dea seama, din mimetism, din admiraţie, ajunsese să-şi copieze şeful în cele mai mici gesturi, în atitudini, în expresii, şi asta te frapa mai mult aici decât la birou. Până şi felul lui de a adulmeca paharul de lichior de porumbe înainte de a-şi înmuia buzele în el…

Patroana micului hotel de pe strada Pernelle murise cu doi ani în urmă într-un accident de metrou, ceea ce ar fi putut să complice ancheta. Personalul din acest fel de hoteluri se schimbă deseori şi erau puţine speranţe să mai găsească pe cineva care s-o fi cunoscut pe Loraine acum cinci ani.

Dar norocul era de partea lor. Patronul actual găsit de Lucas era fostul paznic de noapte şi întâmplarea făcea să fi avut pe vremuri necazuri cu poliţia din cauza unor chestiuni de moravuri.

— A fost uşor să-l fac să vorbească, spuse Lucas, aprinzând o pipă prea mare pentru el. Am fost surprins că a avut cu ce să cumpere hotelul de la o zi la alta, însă mi-a explicat până la urmă că era om de paie pentru un individ important care îşi plasează banii în acest fel de afaceri, dar nu vrea să-i apară numele.

— Cum e hotelul?

— Corect în aparenţă. Destul de curat. Birou de recepţie la mezanin. Camere închiriate cu luna, câteva cu săptămâna. Iar la etajul întâi, şi camere de închiriat cu ora.

— Îşi aminteşte de tânăra femeie?

— Foarte bine, pentru că a locuit acolo mai bine de trei ani. Am înţeles în cele din urmă că n-o înghiţea pentru că era tare zgârcită.

— Îl primea la ea pe Lorilleux?

— Înainte să mă duc pe strada Pernelle, am trecut pe la comisariatul din cartierul Palais-Royal să iau

fotografia lui de la dosar. I-am arătat-o patronului. L-a recunoscut imediat.

— Lorilleux venea des la ea?

— Cam de două-trei ori pe lună, întotdeauna cu bagaje. Sosea pe la unu şi jumătate dimineaţa şi pleca la ora şase. La început, m-am întrebat ce putea să însemne asta. Am verificat mersul trenurilor. Vizitele lui coincideau cu călătoriile pe care le făcea în Elveţia. La întoarcere, lua trenul care soseşte în crucea nopţii şi o lăsa pe soţia lui să creadă că venise cu cel de şase dimineaţa.

— Altceva nimic?

— Nimic, doar că Loraine era zgârcită la bacşişuri şi că, în ciuda interdicţiei, gătea seara în cameră pe un reşou cu spirt.

— Alţi bărbaţi?

— Nu. În afară de Lorilleux, ducea o viaţă corectă. Când s-a căsătorit, i-a cerut patroanei hotelului să-i fie martoră.

Maigret fusese obligat să insiste ca soţia lui să rămână în încăpere, unde nu făcea niciun zgomot, unde părea să vrea să se facă uitată.

Torrence era afară, în ceaţă, bătând garajele de taxiuri. Cei doi bărbaţi aşteptau calmi, fiecare într-un fotoliu, în poziţii identice, cu un pahar de alcool lângă ei, iar Maigret începea să fie cuprins de toropeală.

Or, în privinţa taxiurilor, lucrurile merseră la fel cum merseseră şi pentru restul. Uneori, dai imediat peste taxiul căutat; alteori, trec câteva zile fără să găseşti nimic, mai ales când maşina nu aparţine unei companii. Unii şoferi nu au un program regulat, hoinărind la întâmplare în căutare de clienţi, şi se întâmplă să afle doar din ziare că sunt căutaţi de poliţie.

Înainte de ora cinci, Torrence telefonă de la Saint-Ouen.

— Am găsit unul dintre taxiuri, spuse el.

— De ce *unul?* Au fost mai multe?

— Am toate motivele să cred asta. A luat-o pe tânăra doamnă dimineaţă din colţul bulevardului

Richard-Lenoir cu bulevardul Voltaire şi a dus-o pe strada Maubeuge, în dreptul Gării de Nord. Ea nu i-a cerut s-o aştepte.

— A intrat în gară?

— Nu. S-a oprit în faţa unui magazin care vinde articole de călătorie şi ţine deschis duminica şi în zilele de sărbătoare, iar şoferul şi-a văzut de treaba lui.

— Unde e acum?

— Aici. Tocmai s-a întors.

— Trimite-l la mine, te rog! Să-şi ia maşina sau să ia alta, dar să vină cât poate de repede. Tu să găseşti şoferul cu care s-a întors.

— Am înţeles, şefule. Întâi beau şi eu o cafea cu tărie, pentru că e al naibii de frig.

Maigret aruncă o privire de partea cealaltă a străzii şi zări o umbră la fereastra domnişoarei Doncœur.

— Încearcă să-mi găseşti în cartea de telefon un negustor de articole de călătorie din faţa Gării de Nord.

Lucas îl găsi imediat şi Maigret telefonă.

— Alo! Aici Poliţia Judiciară. În dimineaţa asta, aţi avut o clientă, cu puţin înainte de ora zece, care trebuie să fi cumpărat ceva, probabil o valiză; o tânără blondă, care purta un taior gri şi avea în mână o plasă pentru cumpărături. Vă amintiţi?

Poate că totul mergea mai uşor pentru că erau într-o zi de Crăciun! Circulaţia era mai puţin intensă, iar aproape toate magazinele, închise. În plus, oamenii au tendinţa să-şi amintească cu mai multă claritate evenimentele care se petrec într-o zi diferită de celelalte.

— Am servit-o chiar eu. Mi-a explicat că trebuia să plece în mare grabă la Cambrai să-şi vadă sora bolnavă şi nu avusese timp să treacă pe acasă. Voia o valiză ieftină, din fibre, cum avem stive întregi de o parte şi de alta a uşii. A ales modelul mijlociu, a plătit şi a intrat în barul de alături. Puţin mai târziu, când stăteam în uşă, am văzut-o îndreptându-se spre gară, cu valiza în mână.

— Sunteţi singur la magazin?

— Am un angajat cu mine.

— Puteţi să lipsiţi o jumătate de oră? Luaţi un taxi şi veniţi la mine la adresa pe care o să v-o dau.

— Presupun că veţi plăti cursa? Îi spun taximetristului să mă aştepte?

— Da, să aştepte.

După notele scrise pe plic, primul şofer sosi la cinci şi cincizeci de minute, puţin surprins că era primit într-o casă particulară, deşi era vorba de poliţie. Îl recunoscu însă pe Maigret şi se uită curios în jur, vizibil interesat de cadrul în care trăia celebrul comisar.

— Te duci în casa de vizavi şi urci la etajul al treilea. Dacă te opreşte portăreasa, spui că mergi la doamna Martin.

— Doamna Martin, am înţeles.

— Suni la uşa din fundul culoarului. Dacă îţi deschide o doamnă blondă şi o recunoşti, inventezi un pretext oarecare. Spui că ai greşit etajul, orice. Dacă e altă persoană, spui că vrei să vorbeşti personal cu doamna Martin.

— Pe urmă?

— Nimic. Te întorci aici şi îmi confirmi că ea e persoana pe care ai dus-o dimineaţă pe strada Maubeuge.

— Am înţeles, domnule comisar.

Când uşa se închise, fără să vrea, Maigret avea un zâmbet vag pe buze.

— La primul, va începe să se neliniştească. La al doilea, dacă totul merge bine, va fi cuprinsă de panică. La al treilea, dacă Torrence dă de el…

Haide! Angrenajul era perfect! Sună Torrence:

— Cred că am găsit, şefule! Un şofer a luat o femeie tânără, care corespunde ca descriere, de la Gara de Nord, dar n-a dus-o în bulevardul Richard-Lenoir. A cerut să fie lăsată în colţul bulevardului Beaumarchais cu strada Chemin-Vert.

— Expediază-l la mine!

— Numai că a tras ceva la măsea.

— N-are importanţă. Unde eşti?

— La garajul Barbès.

— N-ar fi un ocol prea mare dacă ai trece pe la Gara de Nord. Te duci la biroul de bagaje. Din păcate, nu va fi acelaşi funcţionar ca dimineaţă. Vezi dacă a fost lăsată acolo o valiză mică, nouă, din fibre, care n-ar trebui să fie grea şi a fost adusă între nouă şi jumătate şi zece dimineaţa. Notează numărul. Nu te va lăsa s-o iei fără mandat. Cere însă numele şi adresa angajatului care a fost de serviciu dimineaţă.

— Ce fac pe urmă?

— Îmi telefonezi. Îl aştept pe al doilea şofer. Dacă a băut, scrie-i adresa mea pe o bucată de hârtie ca să nu se rătăcească pe drum.

Doamna Maigret se dusese în bucătărie, unde pregătea cina, fără să fi îndrăznit să întrebe dacă Lucas va mânca cu ei.

Oare Paul Martin mai era vizavi cu fiica lui? Oare doamna Martin încercase să scape de el?

Când se auzi soneria de la uşă, descoperiră pe palier nu un bărbat, ci doi, care nu se cunoşteau şi se priveau cu mirare.

Primul şofer, revenind deja de vizavi, se întâlnise pe scară cu negustorul de valize.

— Ai recunoscut-o?

— Nu numai că eu am recunoscut-o, dar şi ea m-a recunoscut. A pălit. A dat fuga să închidă o uşă care dă spre un dormitor şi m-a întrebat ce doream.

— Ce i-ai răspuns?

— Că greşisem etajul. Am înţeles că era tentată să mă cumpere, dar am preferat să nu-i las timp să o facă. Am zărit-o de jos la fereastră. Ştie probabil că am intrat aici.

Negustorul de articole de călătorie nu înţelegea nimic. Era un bărbat trecut de prima tinereţe, complet chel, cu purtări mieroase. După plecarea şoferului, Maigret îi explică ce trebuia să facă, iar el obiectă, repetând cu încăpăţânare:

— E o clientă, înţelegeţi? E foarte neplăcut să trădezi o clientă.

Până la urmă, se hotărî, dar, din precauţie, Maigret îl trimise pe Lucas după el, pentru că s-ar fi putut răzgândi pe drum. După mai puţin de zece minute, erau înapoi.

— Vă atrag atenţia că am făcut asta doar la ordinul dumneavoastră, constrâns şi forţat.

— Aţi recunoscut-o?

— Voi fi chemat să fac o declaraţie sub jurământ?

— Mai mult decât probabil.

— Asta o să dăuneze afacerii mele. Cei care cumpără bagaje în ultimul moment sunt uneori oameni care nu vor să se vorbească despre unde se duc şi ce fac.

— În acest caz, poate că va fi de ajuns o declaraţie în faţa judecătorului de instrucţie.

— Ei! Ea e! Nu mai e îmbrăcată la fel, dar am recunoscut-o.

— V-a recunoscut şi ea?

— M-a întrebat imediat cine m-a trimis.

— Şi ce i-aţi răspuns?

— Nu mai ştiu. Eram foarte jenat. Că am greşit uşa…

— Nu v-a oferit nimic?

— Ce vreţi să spuneţi? Nici măcar nu m-a invitat să stau jos. Ar fi fost şi mai neplăcut.

În timp ce şoferul nu ceruse nimic, acesta, care era probabil un negustor prosper, insistă să primească o compensaţie pentru timpul pierdut.

— Mai rămâne să-l aşteptăm pe al treilea, bătrâne Lucas.

Doamna Maigret începea să se enerveze. Îi adresă soţului ei, din uşă, semne pe care le dorea discrete ca să-i ceară s-o urmeze în bucătărie, unde îi şopti:

— Eşti sigur că tatăl mai e vizavi?

— De ce?

— Nu ştiu. Nu înţeleg exact ce pui la cale. Mă gândesc la micuţă şi mi-e puţin teamă…

Se lăsase de mult întunericul. Unele familii se întorseseră acasă. Puţine ferestre mai erau neluminate în casa de vizavi şi umbra domnişoarei Doncœur se zărea în continuare la geamul ei.

Maigret, care era încă fără guler şi fără cravată, sfârşi cu îmbrăcatul, aşteptându-l pe cel de-al doilea şofer. Îi strigă lui Lucas:

— Serveşte-te. Nu ţi-e foame?

— M-am îndopat cu sandvişuri, şefule. Nu-mi doresc decât un pahar cu bere de la butoi când ieşim.

Cel de-al doilea şofer sosi la şase şi douăzeci. La şase şi treizeci şi cinci, se întorcea, cu o privire neruşinată, de vizavi.

— Arată şi mai bine în neglijeu decât în taior, zise el cu limba împleticită. M-a silit să intru şi m-a întrebat cine m-a trimis. Nu ştiam ce să-i răspund, aşa că i-am spus că directorul de la *Folies-Bergère.* Era furioasă. E o bucăţică bună totuşi. Nu ştiu dacă i-aţi văzut picioarele…

Scăpă de el destul de greu şi numai după ce îl servi cu un pahar de lichior de porumbe, pentru că se uita cu jind la sticlă.

— Ce vreţi să faceţi, şefule?

Lucas îl văzuse rareori pe Maigret luând atâtea măsuri de precauţie, pregătindu-şi o lovitura cu atâta grijă, ca şi cum ar fi avut de-a face cu cineva foarte puternic. În realitate, era vorba doar de o femeie, de o mic-burgheză, insignifiantă în aparenţă.

— Credeţi că se va mai apăra?

— Cu înverşunare. Şi, în plus, cu răceală.

— Ce aşteptaţi?

— Telefonul de la Torrence.

Care veni la timpul potrivit. Părea o partidă bine cronometrată.

— Valiza e aici. Probabil că e aproape goală. Cum era de aşteptat, nu vor să mi-o dea fără mandat. Angajatul care a fost de serviciu dimineaţă locuieşte în suburbii, pe lângă La Varenne-Saint-Hilaire.

S-ar fi putut crede că, de data asta, va fi o piedică, în orice caz, o întârziere. Dar Torrence continuă:

— Dar nu e nevoie să mergem acolo. După serviciu, cântă la un local de dans de pe strada Lappe.

— Du-te după el.

— Vi-l aduc acasă?

Poate că, la urma urmelor, Maigret avea şi el poftă de o bere rece.

— Nu, în casa de vizavi, la etajul trei, la doamna Martin. Voi fi acolo.

De data asta, îşi luă pardesiul lui gros, îşi umplu pipa şi îi zise lui Lucas:

— Vii?

Doamna Maigret alergă după el să-l întrebe la ce oră se va întoarce la cină, iar comisarul ezită, apoi zâmbi.

— Ca de obicei! răspunse el, ceea ce nu era deloc liniştitor.

— Ai grijă de fetiţă!

V

Se făcuse zece seara şi încă nu obţinuseră niciun rezultat palpabil. Probabil că nimeni nu dormea în casă în afară de Colette, care aţipise în cele din urmă, vegheată la căpătâi, în întuneric, de tatăl ei.

Torrence sosise la şapte şi jumătate, împreună cu angajatul de la biroul de bagaje, muzicant în timpul liber, iar omul, fără să şovăie mai mult decât ceilalţi, declarase:

— Ea e. Parcă o văd şi acum punând chitanţa nu în poşetă, ci în plasa de cumpărături din pânză groasă, maronie.

Aduseră plasa din bucătărie.

— E aceeaşi. În orice caz, e acelaşi model şi are aceeaşi culoare.

În apartament era foarte cald. Vorbeau cu glas scăzut, de parcă s-ar fi înţeles între ei să n-o trezească pe micuţa care dormea alături. Nimeni nu mâncase, nici măcar nu se gândiseră la asta. Înainte să urce, Maigret şi Lucas se duseseră să bea fiecare câte două beri la o cafenea mică de pe bulevardul Voltaire.

Cât despre Torrence, după plecarea muzicantului, Maigret îl scosese pe coridor şi îi dăduse în şoaptă instrucţiuni.

Părea să nu mai existe niciun colţişor sau ungher din apartament necercetat. Chiar şi ramele cu pozele părinţilor lui Martin fuseseră date jos ca să se verifice dacă chitanţa nu fusese strecurată cumva sub carton. Vesela, scoasă din dulap, stătea stivă pe masa din bucătărie şi fusese golit până şi dulăpiorul pentru păstrat alimente.

Doamna Martin era tot în capotul albastru-pal, aşa cum o găsiseră cei doi bărbaţi. Fuma ţigară după ţigară şi fumul acestora, împreună cu cel al pipelor, forma un nor gros, care plutea în jurul lămpilor.

— Eşti liberă să nu spui nimic şi să nu răspunzi la nicio întrebare. Soţul dumitale va sosi la ora

unsprezece şi şaptesprezece minute şi poate vei fi mai vorbăreaţă în prezenţa lui.

— Nu ştie nimic în plus faţă de mine.

— Dar ştie tot cât dumneata?

— Nu e nimic de ştiut. V-am spus tot.

Dar se limitase să nege pe toată linia. Cedase într-o singură privinţă. Când i se vorbise despre hotelul de pe strada Pernelle, recunoscuse că fostul ei patron o vizitase de două-trei ori, întâmplător, în cursul nopţii. Totuşi, susţinea că nu fuseseră relaţii intime între ei.

— Cu alte cuvinte, erau vizite de afaceri la ora unu noaptea?

— Cobora din tren şi avea de multe ori sume mari de bani la el. V-am mai spus că făcea uneori trafic de aur. Eu n-am niciun amestec. Nu mă puteţi învinui de asta.

— Avea la el o sumă mare de bani atunci când a dispărut?

— Nu ştiu. Nu-mi aducea întotdeauna la cunoştinţă acest fel de afaceri.

— Totuşi, venea să-ţi vorbească despre ele noaptea în camera dumitale?

În privinţa drumurilor făcute dimineaţă, le făgăduise împotriva oricărei evidenţe, pretinzând că nu văzuse niciodată persoanele care îi fuseseră trimise, cei doi şoferi, negustorul de valize şi angajatul de la biroul de bagaje.

— Dacă aş fi lăsat într-adevăr un colet la Gara de Nord, ar trebui să găsiţi chitanţa.

Era aproape sigur că nu va fi găsită în casă, nici măcar în camera micuţei Colette, unde Maigret căutase înainte ca fetiţa să adoarmă. Se gândise chiar şi la gipsul de pe piciorul copilului, dar nu se umblase la el.

— Voi depune mâine o plângere, le spuse ea cu duritate. Totul a fost pus la cale de răutatea unei vecine. Aveam dreptate să n-am încredere în ea dimineaţă, când a vrut cu orice preţ să mă ducă la dumneavoastră acasă.

Arunca deseori o privire neliniştită la deşteptătorul de pe cămin şi se gândea în mod evident la întoarcerea soţului ei, dar, în pofida nerăbdării sale, nicio întrebare nu o prindea pe picior greşit.

— Recunoaşte că omul care a venit noaptea trecută n-a găsit nimic sub podea pentru că ai schimbat ascunzătoarea.

— Nici măcar nu ştiu dacă a fost vreodată ceva sub podea.

— Când ai aflat că venise, că era hotărât să intre în posesia a ceea ce ascundeai, te-ai gândit la biroul de bagaje, unde comoara dumitale ar fi fost în siguranţă.

— N-am fost la Gara de Nord şi există mii de femei blonde la Paris care ar putea să semene cu mine.

— Ce-ai făcut cu chitanţa? Nu e aici. Sunt convins că nu e ascunsă în apartament, dar cred că ştiu unde o vom găsi.

— Sunteţi foarte isteţ.

— Aşază-te la această masă!

Îi întinse o foaie de hârtie şi un stilou.

— Scrie!

— Ce vreţi să scriu?

— Numele şi adresa.

Ea ezită o clipă, apoi scrise.

— În noaptea asta, toate scrisorile care au fost puse la cutia poştală în cartier vor fi examinate şi pun prinsoare că se va găsi una cu scrisul dumitale. Probabil că ţi-ai trimis-o la propria adresă.

Îi ceru lui Lucas să-i telefoneze unui inspector ca să se facă cercetări în acest sens. În realitate, nu credea că se va obţine ceva, dar manevra avusese efect.

— E ceva clasic, drăguţo!

Era prima dată când îi spunea aşa, cum ar fi făcut la Poliţia Judiciară, iar ea îi aruncă o privire furioasă.

— Recunoaşteţi că nu mă puteţi suferi!

— Recunosc că n-am pentru dumneata o foarte mare simpatie.

Acum, erau singuri în sufragerie, prin care Maigret se plimba cu paşi lenţi, în timp ce ea stătea la masă.

— Şi, dacă te interesează, aş adăuga că ceea ce mă şochează cel mai mult nu e atât ce ai putut să faci, cât sângele-rece cu care ai acţionat. Am avut de-a face cu mulţi bărbaţi şi multe femei. De trei ore stăm faţă în faţă şi se poate spune că, de dimineaţă, te simţi ca la capătul unui fir. Încă rămâi pe poziţii. Soţul dumitale va veni acasă şi vei încerca să pozezi în victimă. Dar ştii că, inevitabil, mai devreme sau mai târziu, vom afla adevărul.

— Ce-o să câştigaţi? N-am făcut nimic.

— Atunci, de ce ascunzi ceva? De ce minţi?

Ea nu răspunse, dar se gândea. Nervii nu-i cedau, ca în majoritatea cazurilor, însă mintea ei lucra să găsească o portiţă de ieşire, cântărind avantajele şi dezavantajele.

— N-am să spun nimic, declară ea în cele din urmă, aşezându-se într-un fotoliu şi trăgându-şi capotul peste picioarele goale.

— Cum doreşti.

Se aşeză şi el confortabil în alt fotoliu în faţa ei.

— Aveţi de gând să staţi mult timp la mine?

— În orice caz, până vine soţul dumitale.

— Îi veţi spune despre vizitele domnului Lorilleux la hotel?

— Dacă nu se poate altfel.

— Sunteţi un bădăran! Jean nu ştie nimic, nu are niciun amestec în această poveste.

— Din păcate, e soţul dumitale.

Când se întoarse, Lucas îi găsi faţă în faţă, tăcuţi, privindu-se pe sub sprâncene.

— Janvier se ocupă de scrisoare, şefule. L-am întâlnit jos pe Torrence, care mi-a spus că omul era la un negustor de vin, la două case mai încolo de a dumneavoastră.

Ea se ridică brusc.

— Care om?

Iar Maigret, fără să se mişte:

— Cel care a venit noaptea trecută. Din moment ce n-a găsit nimic, presupun că te aşteptai să se întoarcă. S-ar putea ca de data asta să fie într-o cu totul altă dispoziţie!

Ea se uită la ceas cu spaimă. Rămăseseră doar douăzeci de minute până când trenul de la Bergerac intra în gară. Dacă soţul ei lua un taxi, nu putea să conteze, în total, pe un răgaz mai mare de patruzeci de minute.

— Ştiţi cine e?

— Bănuiesc. E de ajuns să cobor ca să mă conving. Este, evident, Lorilleux, care e foarte nerăbdător să ia înapoi ce-i al lui.

— Nu-i al lui.

— Să spunem că ceea ce consideră, pe drept sau nu, că e al lui. Probabil că omul ăsta e la ananghie. A venit la dumneata de două ori, fără să obţină ce dorea. S-a reîntors îmbrăcat în Moş Crăciun şi va veni din nou. Va fi foarte surprins să te găsească în compania noastră şi sunt convins că va fi mai vorbăreţ decât dumneata. Bărbaţii, împotriva a ceea ce se crede, vorbesc mai uşor decât femeile. Crezi că e înarmat?

— Nu ştiu.

— După părerea mea, este. S-a săturat să tot aştepte. Nu ştiu ce i-ai spus, dar, până la urmă, nu i-a plăcut. De altfel, n-are o mutră prea simpatică domnul ăsta. Nu există ceva mai feroce decât oamenii ăştia molii când se înfurie.

— Tăceţi din gură!

— Vrei să ne retragem ca să te lăsăm să-l primeşti?

În notele lui Maigret se poate citi:

„22:38 – Vorbeşte”.

Dar nu a existat un proces-verbal al acestei prime mărturisiri. Au fost fraze sacadate, rostite cu răutate şi, deseori, Maigret, care lua cuvântul în locul ei, făcea afirmaţii, poate la întâmplare, în timp ce ea nu făgăduia sau se limita să-l corecteze.

— Ce vreţi să ştiţi?

— Sunt bani în valiza de la biroul de bagaje?

— Bancnote. Puţin sub un milion.

— Cui îi aparţinea această sumă? Lui Lorilleux?

— Nici lui, nici mie.

— Unuia dintre clienţii lui?

— Unui anume Julien Boissy, care venea deseori la magazin.

— Ce s-a întâmplat cu el?

— A murit.

— Cum?

— A fost ucis.

— De cine?

— De domnul Lorilleux.

— De ce?

— Pentru că l-am lăsat să creadă că, dacă ar dispune de o sumă mare, aş pleca cu el.

— Erai deja căsătorită?

— Da.

— Nu-ţi iubeşti soţul?

— Detest mediocritatea. Am fost săracă toată viaţa. Toată viaţa, am auzit vorbindu-se numai despre bani, despre necesitatea renunţărilor. Toată viaţa, am văzut socotindu-se bani în jurul meu şi a trebuit să-i socotesc şi eu.

Îi vorbea lui Maigret ca şi cum el ar fi fost vinovat de tot ce trăise ea.

— Ai fi plecat cu Lorilleux?

— Nu ştiu. Poate un timp.

— Cât să-i iei banii?

— Vă urăsc!

— Cum a fost comisă crima?

— Domnul Boissy era un client fidel al magazinului.

— Amator de cărţi erotice?

— Era un pervers, ca şi ceilalţi. Ca domnul Lorilleux, ca şi dumneavoastră probabil. Era văduv şi trăia singur într-o cameră de hotel, dar era foarte bogat şi foarte zgârcit. Toţi bogaţii sunt zgârciţi.

— Totuşi, dumneata nu eşti bogată.

— Aş fi devenit.

— Dacă n-ar fi reapărut Lorilleux. Cum a murit Boissy?

— Îi era teamă de devalorizări şi voia aur, ca toată lumea în acea perioadă. Domnul Lorilleux făcea trafic de aur, se ducea în mod regulat să aducă din Elveţia. Cerea banii înainte. Într-o după-amiază, domnul Boissy a adus o sumă mare la magazin. Nu eram acolo. Mă dusesem să cumpăr ceva.

— Intenţionat?

— Nu.

— Nu bănuiai ce avea să se întâmple?

— Nu. Nu încercaţi să mă faceţi să spun asta. V-aţi pierde timpul. Când m-am întors, domnul Lorilleux ambala cadavrul într-o ladă mare, pe care o cumpărase special.

— L-ai şantajat?

— Nu.

— Cum explici că a dispărut după ce ţi-a dat banii?

— Pentru că l-am speriat.

— Ameninţându-l că îl vei denunţa?

— Nu. I-am spus pur şi simplu că nişte vecini s-au uitat la mine ciudat şi că poate era mai prudent să pună banii în siguranţă pentru o vreme. I-am vorbit despre o scândurică a parchetului din locuinţa mea care era uşor de scos şi de pus la loc. Credea că era vorba doar de câteva zile. După două zile, mi-a propus să trec cu el frontiera belgiană.

— Ai refuzat?

— L-am făcut să creadă că un om, care mi se părea a fi inspector de poliţie, mă oprise pe stradă şi îmi pusese întrebări. S-a speriat. I-am dat o mică parte din bani, promiţându-i că voi veni după el la Bruxelles de îndată ce nu va mai fi niciun pericol.

— Ce-a făcut cu cadavrul lui Boissy?

— L-a dus într-o căsuţă pe care o avea la ţară, pe malul Marnei, şi, acolo, presupun că l-a îngropat sau l-a aruncat în râu. A folosit un taxi. Nimeni n-a mai vorbit după aceea de Boissy. Nimeni nu s-a interesat de dispariţia lui.

— Ai reuşit să-l trimiţi pe Lorilleux singur în Belgia?

— A fost uşor.

— Şi, timp de cinci ani, ai putut să-l ţii departe?

— Îi scriam la post-restant că era căutat, că ziarele nu ziceau nimic pentru că i se întindea o capcană. Îi spuneam că eram tot timpul interogată de poliţie. L-am trimis chiar în America de Sud…

— S-a întors acum două luni?

— Aproximativ. N-a mai rezistat.

— Nu i-ai trimis bani?

— Foarte puţini.

— De ce?

Ea nu răspunse, dar se uită la ceas.

— Mă duceţi la poliţie? De ce mă veţi acuza? N-am făcut nimic. Nu l-am omorât pe Boissy. N-am fost acolo când a murit. N-am ajutat la ascunderea cadavrului.

— Nu-ţi face griji pentru soarta dumitale. Ai păstrat banii pentru că toată viaţa ai dorit să ai, nu ca să-i cheltuieşti, ci ca să te simţi bogată, la adăpost de nevoi.

— Asta mă priveşte.

— Când Lorilleux a venit să-ţi ceară să-l ajuţi sau să-ţi ţii promisiunea să fugi cu el, ai profitat de accidentul fetiţei ca să pretinzi că nu poţi să ajungi la ascunzătoare. Adevărat? Ai încercat să-l faci din nou să treacă frontiera.

— A rămas la Paris, ascunzându-se.

Buzele ei se răsfrânseră într-un zâmbet ciudat, involuntar, şi nu se putu stăpâni să nu murmure:

— Idiotul! Ar fi putut să-şi spună numele oricui fără să fie îngrijorat!

— S-a gândit totuşi la figura cu Moş Crăciun.

— Numai că banii nu mai erau sub podea. Erau aici, sub nasul lui, în trusa mea de lucru. Ar fi fost de ajuns să ridice capacul.

— Peste zece-cincisprezece minute, soţul dumitale va fi aici. Lorilleux e în faţă şi probabil ştie şi el asta, pentru că s-a informat. Ştie că Martin era la Bergerac şi trebuie să fi consultat mersul trenurilor. Probabil că acum îşi face curaj. Aş fi tare mirat dacă n-ar fi înarmat. Vrei să-i aştepţi pe amândoi?

— Duceţi-mă la poliţie! Îmi pun imediat o rochie pe mine…

— Chitanţa de la biroul de bagaje?

— La post-restantul din bulevardul Beaumarchais.

Intră în dormitor, nu închise uşa şi, fără cea mai mică pudoare, îşi scoase capotul, se aşeză pe marginea patului să-şi pună ciorapii şi căută o rochie de stofă în şifonier.

În ultimul moment, apucă o geantă de călătorie şi vârî în ea, claie peste grămadă, obiecte de toaletă şi lenjerie.

— Să plecăm repede.

— Şi soţul dumitale?

— Mă doare-n cot de idiotul ăla!

— Şi Colette?

Dădu din umeri fără să răspundă. Uşa domnişoarei Doncœur se mişcă la trecerea lor. Jos, când să iasă pe trotuar, i se făcu teamă şi se aşeză între cei doi bărbaţi, cercetând cu privirea ceaţa din jur.

— Du-o la Poliţia Judiciară, Lucas. Eu rămân.

Nu se zărea nicio maşină în apropiere şi se simţea că femeia era speriată la gândul că va merge prin întuneric însoţită doar de Lucas.

— Nu-ţi fie teamă. Lorilleux nu-i prin preajmă.

— M-aţi minţit!

Maigret se întoarse în casă.

Discuţia cu Jean Martin dură două ore întregi şi cea mai mare parte se desfăşură în prezenţa fratelui său.

Când părăsi imobilul, pe la unu şi jumătate noaptea, Maigret îi lăsă pe cei doi bărbaţi singuri. Se vedea lumină sub uşa domnişoarei Doncœur, dar ea nu îndrăzni să deschidă, probabil din pudoare, mulţumindu-se să asculte paşii comisarului.

Traversă bulevardul, intră la el şi îşi găsi soţia adormită în fotoliu, în faţa mesei din sufragerie, unde era pregătit tacâmul lui. Doamna Maigret tresări.

— Eşti singur?

Şi, văzând că el o privea cu o uimire amuzată:

— N-ai adus fetiţa?

— Nu în noaptea asta. Doarme. Mâine-dimineaţă vei putea să te duci la ea, având grijă să fii foarte drăguţă cu domnişoara Doncœur.

— Adevărat?

— O să-ţi trimit doi infirmieri cu o targă.

— Asta înseamnă că… O vom…?

— Sst! Nu pentru totdeauna! Înţelegi? S-ar putea ca Jean Martin să se consoleze… S-ar putea şi ca fratele lui să redevină om normal şi să aibă într-o zi o nouă căsnicie…

— Pe scurt, nu va fi a noastră?

— Nu, nu a noastră. Va fi doar împrumutată. Mi-am zis că e mai bine decât nimic şi că vei fi mulţumită.

— Sigur că sunt mulţumită… Dar… dar…

Ea îşi trase nasul, căută o batistă, nu găsi şi îşi ascunse faţa în şorţ.

Carmel-by-the-sea (California),
mai 1950

Maigret

Al 54-lea volum din seria Maigret

În dimineaţa Crăciunului, Maigret se pregăteşte să petreacă o zi liniştită în compania soţiei sale. Tocmai îşi termină micul dejun cînd e căutat de două femei, domnişoara Doncœur şi Loraine Martin, care locuiesc peste drum şi doresc să-i vorbească despre un mic incident. Nepoata în vîrstă de şapte ani a doamnei Martin, Colette, i-a spus domnişoarei Doncœur că în noaptea de dinainte fusese vizitată de Moş Crăciun. Această poveste anodină se va transforma curînd într-un mister neliniştitor. Cine se ascunde îndărătul bărbii albe a lui Moş Crăciun? Cu intuiţia şi spiritul său de analiză, comisarul Maigret nu va întîrzia să răspundă la această întrebare...

În aceeaşi serie:

Cîinele galben
Pietr Letonul
Maigret şi hoţul leneş
Maigret şi informatorul

EDITURA POLIROM
ISBN 978-973-46-2169-9
www.polirom.ro

Foto copertă: © iStockphoto.com/clu

CUPRINS

I
II
III
IV
V

Table of Contents

I 2
II 17
III 32
IV 47
V 56